

OMAN KUVITUSTYYLIN KEHITTÄMINEN

TEKIJÄ/T: Jenni Niemelä
KVA9SG

Koulutusala Kulttuuriala	
Koulutusohjelma Viestinnän koulutusohjelma	
Työn tekijä(t) Jenni Niemelä	
Työn nimi Oman kuvitustyylin kehittäminen	
Päiväys	17.1.2013
Sivumäärä/Liitteet	44/0
Ohjaaja(t) Riitta Junnila-Savolainen	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t)	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyön aiheena on oman kuvitustyylin kehittäminen. Kuvitustyylin kehittämisen tavoitteena oli löytää eri tarkoituksiin kulloinkin sopiva kuvitustyyli sekä kehittää tämänhetkistä piirtämisen tyyliä ja taitoa.</p> <p>Tyyliä kehitettiin etsimällä tietoa ja ideoimalla itselle tyyliä löydetyn kuvamateriaalin perusteella. Opinnäytetyössä kehitettiin myös kristilliseen Je-es-nimiseen lastenlehteen tehtyjä kuvituksia. Tavoitteena oli oppia valmiuksia taidokkaampien kuvitusten tekoon sekä saada arvokasta kokemusta kuvittajan ammatista.</p> <p>Opinnäytetyön strategiana oli kriittisrealistinen evaluaatio ja piirroksia tehtiin sekä käsin että digitaalisesti. Aluksi perehdyttiin omaan piirrosmateriaalin sekä kiinnostaviin kuviin ja videoihin, joista nostettiin esille mielenkiintoisimmat piirteet. Je-es-lehteen tehdyn kuvituksen kohderyhmänä ovat alakouluikäiset lapset, joten työssä tarkasteltiin lapsille suunnattuja kuvituksia ja kuvittamisprosessiin liittyviä asioita. Tämän jälkeen etsittiin uusia inspiraation lähteitä ja tietoa saatujen tyyli-ideoiden luonnostelua ja toteutusta varten. Lopuksi käytiin läpi valmiit kuvitukset ja verrattiin niitä vanhempiin kuvituksiin.</p> <p>Lopulliset tuotokset ovat Je-es-lehteen tulevat kuvitukset sekä joulukortit, joihin on kokeiltu kahta erilaista tyyliä. Eläinaiheisten joulukorttien tyyliä jatketaan mahdollisesti suunnitteilla olevissa ystävänpäiväkortteissa.</p>	
Avainsanat Kriittisrealistinen evaluaatio ja kuvitus.	

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Graphic Design			
Author(s) Jenni Niemelä			
Title of Thesis Development of the illustration style			
Date	17.1.2013	Pages/Appendices	44/0
Supervisor(s) Riitta Junnila Savolainen			
Client Organisation /Partners			
<p>Abstract</p> <p>The subject of the thesis was to develop the author's own illustration style. The goal of developing illustration style was to find a suitable illustration style for different purposes and developing the author's current illustration style and skills. Illustration style was developed by searching inspiration and generating ideas with the help of the images the author had found.</p> <p>In the thesis author also developed the illustrations drawn for Christian children's magazine called Jees. The purpose of the thesis was to acquire a better competence in creating more elaborate illustrations and to get valuable practice as a professional illustrator.</p> <p>The research strategy used was realistic evaluation and the drawings were made by hand as well as with digital drawing techniques. Firstly the author's own drawing material was examined and interesting images and videos were searched. Secondly their interesting features were highlighted. The target group of the illustrations for Jees were children under 12 years, so the author studied illustrations which are targeted for children and things that are related to the process of illustrating. Thirdly new inspiration sources, information for the sketching and implementation of new ideas of style were searched. At the end the author's new illustrations were introduced and compared to the older ones.</p> <p>Final products are the illustrations for the Jees-magazine and christmas cards on which two different drawing styles were tested. Author will continue to use the style which were created for the christmas cards by designing cards for Valentine's Day.</p>			
<p>Keywords Realistical Evaluation and illustration.</p>			

Sisällys

1 JOHDANTO.....	5
1.1 Aiheen valinta ja tavoitteet.....	5
1.2 Asiakastyö.....	6
1.3 Mitä kuvittaminen on?.....	7
2 OMA PIIRTÄMISHISTORIA.....	8
2.1 Kehittyminen piirtäjänä ja kuvittajana.....	8
2.2 Inspiraatio ja sen lähteet.....	14
3 TIEDON JA INSPIRAATION METSÄSTYS.....	17
3.1 Syvemmälle kuvittamisen maailmaan.....	17
3.2 Vanhoja ja uusia inspiraation lähteitä.....	18
3.3 Ideointi.....	22
4 LUONNOSTELU JA TOTEUTUS.....	25
4.1 Testausta ja luonnostelua.....	25
4.2 Suunnan valinta ja jatkokehittely.....	29
5 OMA TYYLI ENNEN JA NYT.....	33
5.1 Valmiit tuotokset.....	33
5.2 Vertailua ja arviointia.....	33
Lähteet, aineistot ja kuvat.....	42

JOHDANTO

Kuvitustyylin kehittäminen opinnäytetyön aiheena voi kuulostaa helpolta ja yksinkertaiselta aiheelta, mutta sain itse kokea, että se on juuri niin haastava tehtävä, kuin mitä siitä itse tekee. Aihe täytyi aluksi rajata, mikä ei ollut kovin helppoa. Lisää haasteita kohtasin tasaisesti opinnäytetyön edetessä. Monipuolisen prosessin tuloksena syntyi lopulta useampi tyyli, joista kerron myöhemmin tässä opinnäytetyössä.

1.1 AIHEEN VALINTA JA TAVOITTEET

Tahdon kehittää omaa piirustustyyliäni monestakin eri syystä, mutta painavimpana syynä voisin mainita työelämään siirtymisen. Tulevassa työssäni tahtoisin graafisen suunnittelun ohella ansaita myös kuvituksia tekemällä. Valitsemani aihe kiinnostaa minua myös siksi, että rakastan piirtämistä ja olen tehnyt jo muutamia asiakastöitä. Tämän opinnäytetyön kautta minulla on mahdollisuus kehittyä taidoissani pidemmälle.

Kehityskohteita

Haluan etsiä piirtämiseen uudenlaisia lähestymistapoja sekä mahdollisesti kehittyä taidoissani tyylin ja tekniikankin osalta. Kehitystyössäni pyrin erityisesti jo olemassaolevan tyylini kehittämiseen ja uusimiseen. Haluan saada piirtämiseeni tunnistettavuutta

ja laatua, kehittää tyyliini / tyyleihini jatkuvuutta sekä oppia tuottamaan piirroksiini vahvaa tyyllittelyä ja realistisuutta. Näihin asioihin paneutuminen ja niiden hyödyntäminen antaa minulle mahdollisuuksia kehittyä eteenpäin kuvittajana.

Yksi suurimpia kehityshaasteita tämän opinnäytetyön aikana on Jeess-lehteä varten kehitettävä tyyli, joka kulkee esimerkkinä opinnäytetyön läpi kappaleesta toiseen.

Kriittinen realistinen evaluaatio

Kriittisrealistinen evaluaatio on prosesseja analysoiva menetelmällinen strategia. Se tukee kehittävää tutkivaa toimintaa hyödyntäen sekä määrällistä että laadullista menetelmää. Lisäksi realistinen evaluaatio voi hyödyntää pragmaattisia lähestymistapoja tutkimalla niiden rajoituksia ottamalla huomioon, mikä toimii, ketä varten ja missä kontekstissa. (Anttila, P. 2006, 455-462.)

Kehittämistyö nähdään vaiheittain etenevänä prosessina, jossa jokainen vaihe arvioidaan aluksi erikseen. Havaintojen ja analyysien tulosten mukaan voidaan tarvittaessa tehdä korjauksia minkä jälkeen edetään seuraavaan vaiheeseen. Lopuksi tapahtuu koko hankkeeseen kohdistuva arviointi, joka tehdään prosessievaluaation ja tulosevaluaation näkökulmista. (Anttila, P. 2007, 74.)

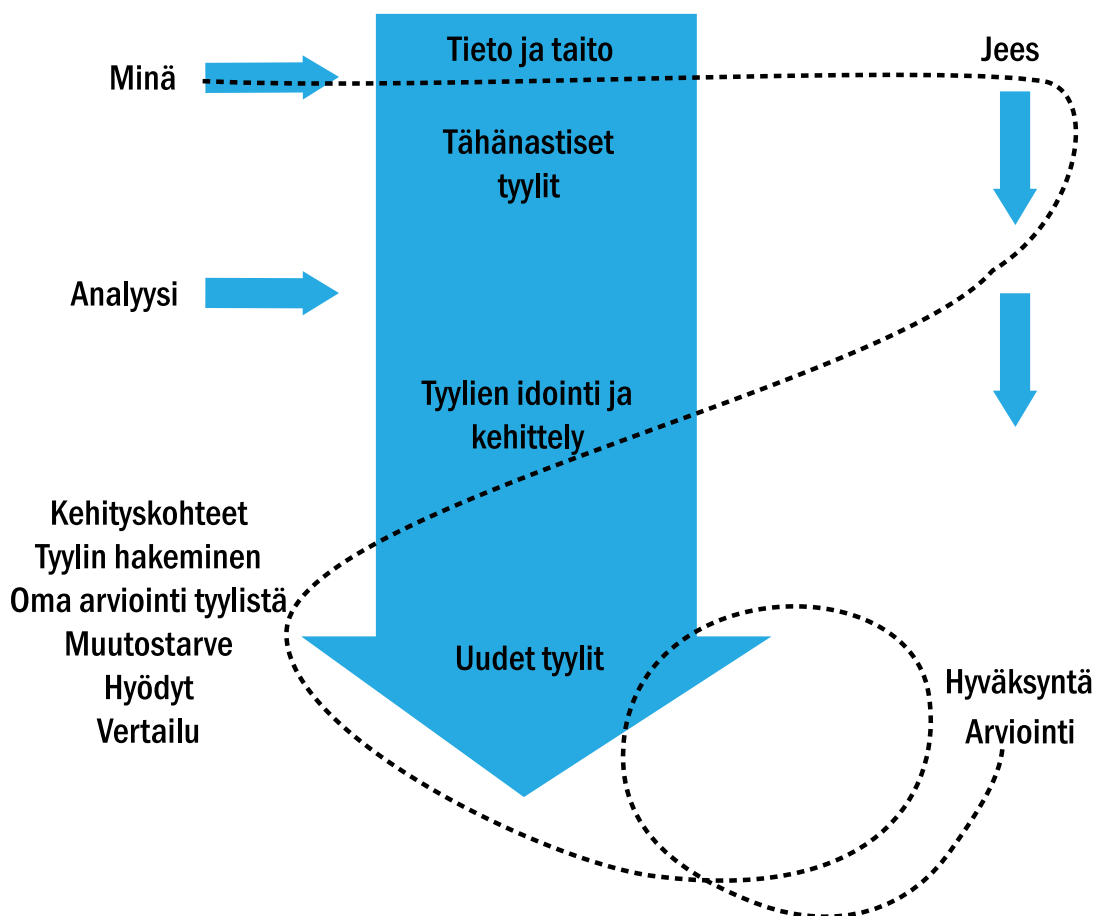
Omassa opinnäytetyössäni kriittisrealistisen evaluaation prosessi toimii alla näkyvän kuvion mukaisesti. Aluksi arvioin omia tietojani

ja taitojani sekä käyn läpi aikaisempia töitäni ja etsin niistä eri tyylejä. Seuraavaksi etsin lisää tietoa ja alan ideoimaan uusia tyylejä. Ideoinnista siirryn luonnostelu- ja toteutusvaiheeseen. Edellämainittujen vaiheiden aikana pidän yhteyttä asiakkaaseen, jotta voin ohjata tyylin kehittämistä ja tehdä tarvittaessa korjauksia. Kun asiakas on hyväksynyt uuden tyylin teen tuloksena syntyneistä kuvitustyyleistä sovelluksia, joita vertaan vanhoihin tyyleihini.

1.2 ASIAKASTYÖ

Saatuani idean opinnäytetyöhöni päätin kysyä Jeess-lehden päätoimittajalta, Päivi Isoaholta voisinko yhdistää siihen työni Jeess-lehdessä. Asiaa mietittyään hän suostui, mutta antoi minulle melko tiukat aikataulut. Päätin ottaa haasteen vastaan ja opiskella vähän myös ajankäytön hallintaa.

Kuvio 1. Kriittisrealistisen evaluaation prosessi, Anttila, P. s.463. Soveltanut Niemelä J.

Jees-lehti

Asiakkaana minulla on Aikamedian kustantama, 10 kertaa vuodessa ilmestyvä Jees-niminen kristillinen lastenlehti, jolle olen tehnyt kuvituksia vuodesta 2005.

Lehden päätoimittajana toimii Päivi Isoaho ja tekstit kuvituksiini saan Lilja Harju nimiseltä kirjoittajalta. Kuvitustilaa minulla on noin sivun verran (205 x 270 mm) ja lehden graafikko päättää, minkä kokoisena kuvitus sivuille lopulta tulee.

Palsta, jolle teen kuvituksia on nimeltään Raamattunurkka ja aiheet ovat nimen mukaisesti Raamatusta.

Asiakastyön ja opinnäytetyön yhdistäminen

Halusin opinnäytetyöhöni mukaan oikean asiakkaan, Jees-lehden, sillä uskon saavani sen avulla kokemusta oikeasta työelämästä enemmän kuin opinnäytetyöstä ilman asiakasta. Vaikka olen tehnyt kuvituksia kyseiselle asiakkaalle useamman vuoden, kuvitustyölin kehittäminen on uudenlainen haaste ja lähestymistapa tutun työn tekemiseen.

Tekemäni Jees-kuvitusten kehittämisen sisällyttäminen opinnäytetyöhön hyödyttää molempia osapuolia: Jees-lehti saa mahdollisesti laadukkaampaa kuvitusta ja minä opin paljon uutta. Lisäksi voin itse olla tyytyväisempi työni laatuun ja saada lisää töitä laadun kasvaessa.

Asiakastyön kautta opin ajan hallintaa, saan aitoa palautetta tekemästani työstä sekä saan

intoa tehdä työni paremmin. Toteutan opinnäytetyön kuvittajan roolissa.

1.3 MITÄ KUVITTAMINEN ON?

Kuvittaminen ei ole yksiselitteistä. Se sijoittuu jonnekin graafisen suunnittelun ja taiteen tekemisen välimaastoon (Zeegen, L. 2009, 6).

Kuvittaminen on houkuttelemista tarinan luo. Elokuvia mainostetaan upeilla kuvilla, mutta kun henkilö lopulta katsoo elokuvan, hän odottaa lähtävänsä siitä tarinan. (Caputo, T. C. 2003, 26)

Kuvittaminen on siis tekstin havainnollistamista ja sitä kautta kiinnostavuuden lisäämistä. (SNI. 2001, 94)

Kuvittajan rooli voi olla myötä- ja kanssakuittelija sekä ylikastaja. (SNI. 2001, 80)

Lapsille kuvittaminen

Lapsille kuvittaminen on jollakin tavalla minulle helpon tuntuista, sillä olen tehnyt sitä jo joitakin vuosia. Vastuu lapsille kuvittamisessa on suuri, sillä kuvat jäävät tekstiä helpommin muistiin ja niiden kautta voidaan opettaa lapsille monenlaisia asioita.

Toisaalta lapsille kuvittamisessa on myös tiettyjä vapauksia. Lapsille piirtäessäni voin revitellä väreillä aivan eri tavalla, kuin aikuisille piirtäessä. Lisäksi voin heittää turhan vakavuuden romukoppaan ja leikitellä enemmän esimerkiksi hahmojen mittasuhteilla ja ilmeillä.

2

OMA PIIRTÄMISHISTORIA

Tähän asti tapani piirtää on (tekniikasta ja käyttötarkoituksesta riippuen) ollut melko yksityiskohtainen ja olen usein pyrkinyt melko realistiseen tulokseen. Teen mieluiten erilaisia eläin- ja ihmishahmoja, mutta en juuri koskaan pelkkiä maisemia. Useimmin aiheenani ovat ihmiset, kissat, koirat, ketut, hevoset sekä fantasiahahmot. Kaupungeista ja rakennuksista piirrosaiheina olen alkanut pitää vasta viime vuosina. Kuvituksia tehdessäni käytän mielelläni vahvoja värejä ja selkeitä rajoja. Joskus kun aikaa on riittävästi, kokeilen hahmojen tyylittelyä.

2.1 KEHITTYMINEN PIIRTÄJÄNÄ JA KUVITTAJANA

Oman piirtämisen ohessa olen tähän vuoteen 2013 mennessä saanut tehdä kaksi asiakastyötä: Hohtavasiipisen kurki -kirjan sekä Jeess-lehden kuvituksia. Katsellessani ajassa taaksepäin huomaan taitojeni kehittyneen

melko paljon ja se on suureksi osaksi edelleenkin jatkuvan Jeess-lehden tekemäni kuvitustyön ansiota.

Vanhojen ja uudempienkin piirrosteni selaamisen tarkoituksena on innostaa minua kehittymään

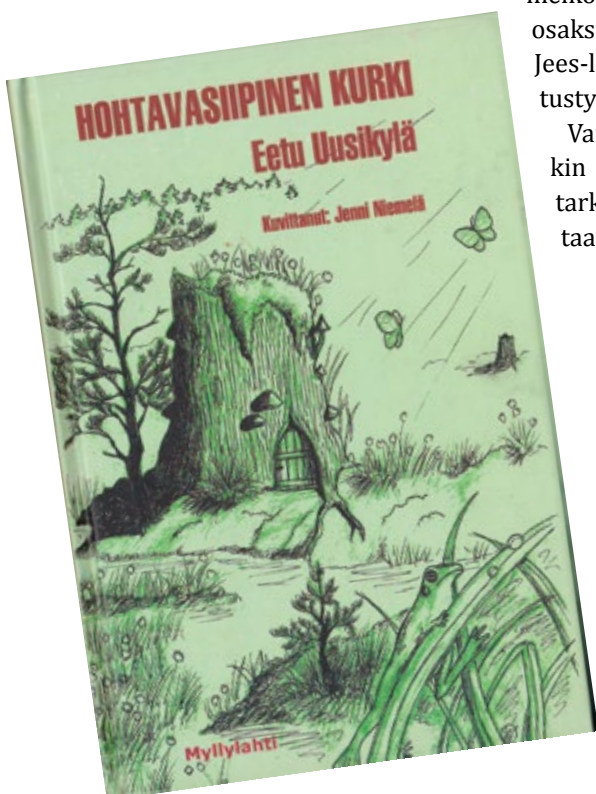
eteenpäin ja auttaa myöhemmin tapahtuvassa ideointivaiheessa.

Tietojen ja taitojen karttuminen

En ole käynyt taidekouluja, mutta olen aina rakastanut piirtämistä ja maalaamista. Pohjakoulutuksenani on peruskoulun ja lukion kuvaamataidon tunnit sekä taidepiiri, jossa kävin alaluokilla.

Vaikka olen kehittynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana, tekniikka ja välineet ovat olleet aina vähän hankalia juttuja minulle. Maalasin vuosia huonoilla väreillä ja huonoille papereille. Vanhalla kuvankäsittelyohjelmalla opettelin värittämään kokeilemalla, sillä minulla ei ollut ohjeita. Vähän ennen Kuopion Muotoiluakatemiaan pääsemistä olin käyttänyt kuvieni värittämiseen myös jonkin verran Adoben Photoshop-ohjelmaa, vaikka en sitäkään kovin hyvin hallinnut. Aikaa meni paljon, ennen kuin viimein opin hakemaan tietoa ja käyttämään oikeanlaisia välineitä.

Viime vuosina olen piirtänyt enemmän mallista ja oppinut käyttämään erilaisia tekniikoita kuvan tekemiseen ja muokkaamiseen. Koulussa opin Jeess-kuvituksia tehdessäni käyttämään kunnolla Photoshopia ja Illustratoria sekä piirtopöytää, joten nämä kolme vuotta ovat tietyllä tavalla mullistaneet työskentelytapani.

1. Hohtavasiipinen kurki -kirja. Kirjoittanut Eetu Uusikylä 2005, Kuva omista arkistoistani.

Hohtavasiipinen kurki ja Jees-lehti

Elämäni ensimmäinen asiakastyö oli 11-vuotiaan Eetu Uusikylän kirjoittaman Hohtavasiipinen kurki -kirjan kuvittaminen vuonna 2005. Tein kirjaa varten 25 kuvaa käyttäen tusseja ja lyijykyniä. Tavoitteena minulla oli tehdä mahdollisimman realistisia maisemia ja eläimiä. Päähenkilöt tein epärealistisemmiksi ja koomisemmiksi.

Katsoessani kuvia nyt kahdeksan vuotta myöhemmin huomaan kehittyneeni anatomian ja varjostusten kohdalla. Tein tämän huomion, kun aloin miettiä, miten toteuttaisin saman kuvitustehtävän, jos saisin sen nyt myöhemmin. Nyt harjoittelisin ehdottomasti enemmän varjostusten tekoa ja testailisin erilaisia vaihtoehtoja ennen lopullisen piirroksen tekoa.

Toinen kuvitustyö, jota teen edelleen, on Jees-lehteen tekemäni kuvitus, josta kerroin jo kappaleessa 1.2. Tämän kuvitustyön sain Hohtavasiipinen kurki -kirjan kuvitettua, sil-

lä Eetu Uusikylän äiti oli töissä Jees-lehdessä ja pyysi minua tekemään kuvituksia.

Tehtäväni, jonka alussa sain, oli tehdä lastenlehteen sopivia väritys- ja kuvituskuvia minulle annetun tekstin perusteella. Ensimmäiset kuvitukseni Jees-lehteen tein hiukan vaihtelevilla tekniikoilla: puu-, vaha- ja vesiväreillä sekä tusseilla, kunnes jossain vaiheessa löysin alkeellisen kuvankäsittelyohjelman, jonka nimen olen unohtanut jo kauan sitten. Viimeisimpien kuvituksieni tekoon olen käyttänyt Adoben ohjelmia Illustratoria ja Photoshopia.

Jees-lehden kuvitukseni ovat osittain realistisia (hahmojen anatomia ja vaatetus), mutta kuitenkin mielestäni tyyliteltympiä, vai voisinko sanoa sarjakuvamaisempia ja kirkaammin väritettyjä, kuin monet lapsille suunnattujen raamattukertomusten kuvat. Esimerkkinä voisin mainita kirjasarjan nimeltä Raamatun parhaat kertomukset, jonka on kuvittanut José Pérez Montero.

2.

Lento. Oma kuvitukseni kirjaan Hohtavasiipinen kurki 2005. Kuva omista arkistoistani.

3.

Ilkeä pieni mies. Oma kuvitukseni kirjaan Hohtavasiipinen kurki 2005. Kuva omista arkistoistani.

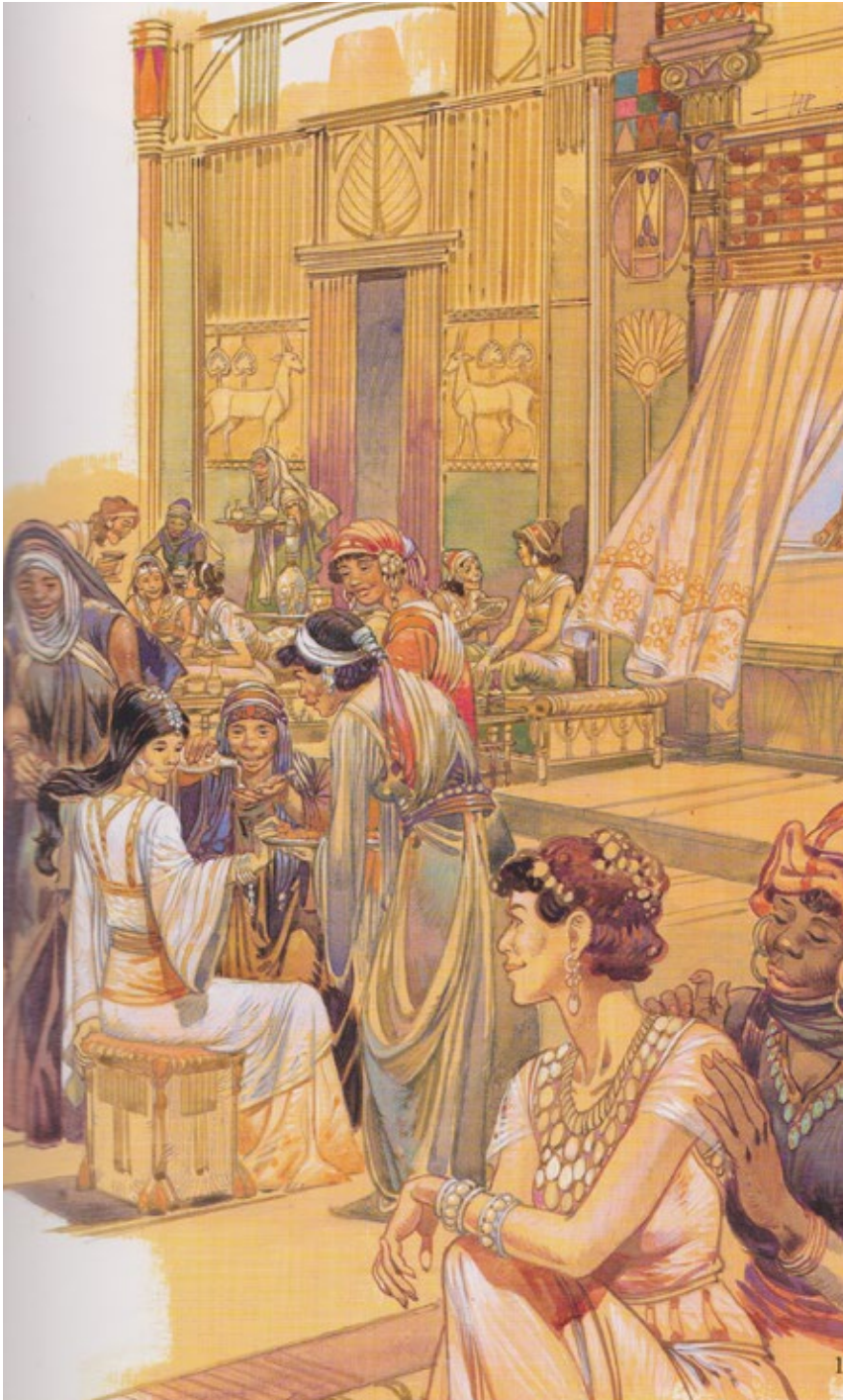

4. Paavali ja haaksirikko. Oma kuvitukseni Jeess-lehteen 2011.

5. Kuningatar Ester. Kuvitus José Pérez Montero kirjasarjassa Raamatun parhaat kertomukset: Vankeudesta uuteen Jerusalemiin(kirja 9). Kuva skannattu kirjasta.

6. Rampa juoksee. Oma kuvitukseni Jeess-lehteen 2012. Kuva omista arkistoistani.

7. Humaus. Oma kuvitukseni Jeess-lehteen 2012. Kuva omista arkistoistani.

8. Lumileikit. Oma kuvitukseni Jees-lehteen 2005.

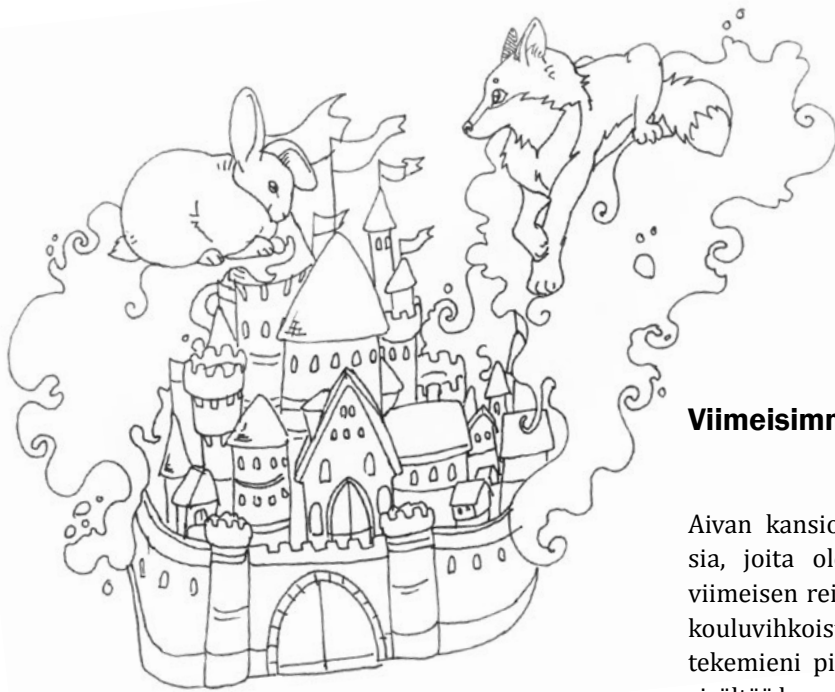
9. Luonnon rauha. Oma kuvitukseni Jees-lehteen 2006. Kuva

10. Orava ja meloni. Oma kuvitukseni Jees-lehteen lukioajoiltani.

Kuvia vuosien takaa

Olen kerännyt tekemiäni piirroksia ja maalauksia noin kymmenen vuoden ajan kansioon, joka uhkaa pian ratketa liitoksistaan. Muutos ensimmäisten ja viimeisten kuvien välillä on räikeä: alussa saatoin tehdä kuvia huonoilla väreillä ja huonoilla materiaaleilla, mutta mitä lähemmäksi nykyhetkeä selaan, sivuilta paljastuu helpommin katsottavia kuvia. Viimeisimpien kuvien joukossa on tietokoneella väritettyjä Jees-kuvia, jotka muistuttavat tyylillisesti jo jonkin verran viime vuosien kuvituksiani.

Viimeisimmät työni

Aivan kansion lopussa on läjäpäin luonnoksia, joita olen tehnyt Kuopiossa asuessani viimeisen reilun kolmen vuoden aikana. Myös kouluvihkoista löytyy paljon piirroksia. Pääosa tekemiäni piirrostensa muodostamasta pinosta sisältää luonnoksia, joita olen tehnyt harjoitukseksi ja omaksi ilokseni sekä Jees-kuvituksia.

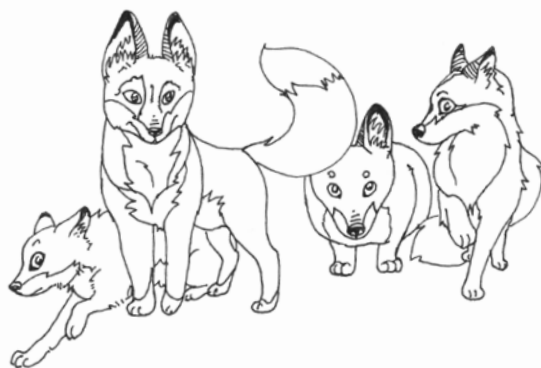
Aikaisempiin vuosiin verrattuna olen luonnostellut enemmän sekä kehitystarpeen, että vastaan tulleiden projektien ja kiinnostuksenkohteiden ansiosta. Luonnostellessani mallikuvien avulla, olen kehittynyt taidoissani eteenpäin sekä saanut rutiinia piirtämiseen. Luonnostelu on etenkin kuvittamista ajatellen ensimmäinen ja siis hyvin tärkeä osa kuvantekoprosessia. Viimeisimmät Jees-kuvitukseni olen aloittanut nimenomaan luonnostelemalla ja käyttämällä sen jälkeen tusseja. Kuvien värittämisen olen hoitanut Photoshopin avulla.

Mitä tekemäni kuvat sitten sisältävät? Paljon kuvia eläimistä: kissoista, koirista, susista ja ketuista sekä ihmisistä: linnanneidoista, menneiden aikojen sankareista, sarjojen ja elokuvien henkilöistä ja fantasiaahmoista. Maisemia ja rakennuksia olen tehnyt todella harvoin, ehkä vain silloin kun niitä on minulta erityisesti pyydetty. Niiden piirtämistä ja maalaamista pitäisi harjoitella lisää. Suurimman osan piirroksistani olen tehnyt lyijykynien ja erivahvuisten tussien avulla.

11. Pilvilinna. Piirros kouluvihkoon 2012.

12. Ukot. Piirros kouluvihkoon 2012.

13. Ketut ja aarnikotka. Piirros kouluvihkoon 2012.

14. Halaus. Kuvitus Narnian tarinat-kirjan tekstiin. Toteutettu vesiväreillä kuvituskurssilla 2012.

15. Lääke. Kuvitus Narnian tarinat-kirjan tekstiin. Toteutettu vesiväreillä kuvituskurssilla 2012.

16. Joulupukki ja kaverit. Tussipiirros kouluvihkoon 2011.

2.2 INSPIRAATIO JA SEN LÄHTEET

Inspiroituminen on minulle sitä, että kiinnostunut jostakin yleensä näköaistien havaittavasta asiasta niin, että tahdon siirtää osan siitä paperille testattavaksi. Inspiraatio voi olla lyhytaikainen tai jatkuva innostus piirtää tietty aihe, tietyllä tekniikalla tai tietyllä tyyllillä, mikä näkyy tekemissäni töissä. Inspiroitumisen tutkiminen auttaa minua keskittymään olennaisiin asioihin hakiessani vaikutteita eri lähteistä.

Jaottelin inspiraation prosessin sekä sen lähteet kappaleisiin sen mukaan mitä olen itse havainnut toimivaksi.

Inspiroituminen

Vaikutun näkemissäni kuvissa tai elokuvissa erityisesti jonkin kiinnostavan tunnelman, ilmeen, muotokielen tai liikkeen tunnun kautta. Piirrosjäljen paksuuden muutokset sekä värien ja muotokielen vaihtelu ovat keinoja, joiden avulla voin itse siirtää kokemani paperille. Paperille syntyvä kuva voi muistuttaa paljon alkuperäistä tai olla hyvinkin erilainen.

Inspiraatio syntyy kuvan lisäksi myös tekstistä. Kun teen kuvituksia Jeess-lehteen, minulla on kirjoittajalta saatu teksti, jota varten ja jonka mukaan teen kuvituskuvan. Piirräessäni

pyrin noudattamaan tekstiä mahdollisimman tarkasti, mutta joskus voi käydä niin, että edellinen samasta aiheesta tehty näkemäni kuva tai informaatio voivat vaikuttaa lopputulokseen enemmän kuin kuvitettava teksti. (SNI. 2001, 84)

Inspiraation siirtyminen paperille

Otan vaikutteita toisinaan aivan huomaamattani ja toisinaan tarkoituksella. Koska piirtämiseni on suurimman osan ajasta lyijykynällä ja tussilla luonnostelua tyylien kokeilu ja on melko helppoa varsinkin, jos haluan testata viivan paksuuden vaihtamista tai eri muotoisten hahmojen piirtämistä. Myös erilaisten maisemien jäljentäminen onnistuu kynien avulla.

Värien tuominen kuvaan esimerkiksi näkemäni elokuvan perusteella on kuitenkin haastavampaa ja vaatii eri tekniikoiden hallitsemista. Erityisesti väreihin keskittyessäni käytän akryylimaalaa, vesivärejä tai Adoben ohjelmia.

Aiheet

Aiheet, joista olen tähän mennessä inspiroitu eniten, löytyvät useimmiten fantasiaelokuvista tai menneisyyteen sijoittuvista sarjoista ja elokuvista. Minua kiehtovat usein värikkäät maisemat, vaatetus, ihmiset sekä olennot, jollaisia en omassa arjessani näe. Näistä esimerkkinä voin luetella elokuvat mm. Egyptin Prinssi, Narnia, Prince of Persia sekä Jane Austenin kirjoista tehdyt elokuvat ja tv-sarjat. Lisäksi luonto-ohjelmat, kuten Avara luonto ovat olleet suurena inspiraation lähteenä eläinkuvilleni lapsuudestani asti.

Viivan jälki ja yksityiskohdat

Viivat ja yksityiskohdat ovat myös seikkoja, jotka inspiroivat minua yhä uudestaan ja uudestaan. Pidän pienistä yksityiskohdista, koska ne tuovat varsinkin sarjakuvissa kuviin ja tarinaan lisämaustetta, joskus jopa kertovat omia pieniä tarinoita.

Viivan käyttöä ja pikkutarkkuutta olen ihailnut pienestä lähtien Lena Furbergin hevossarjakuvissa, Mauri kunnaksen kirjoissa

18. Hevossarjakuva. Kuvittanut Lena Furberg.

19. Walt Disney-sarjakuvalehden kansi. Kuvittanut Don Rosa.

sekä Feriolin ja Don Rosan ankkasarjakuvissa. Erityisesti Don Rosa tekee minuun vaikutuksen sarjakuvillaan, joissa päätarinan taustalla näkyvät hiiret, linnut ja Pellen Pikku-apulainen elävät aivan omaa elämäänsä.

Värit

Värien käyttöä olen alkanut miettiä tarkemmin vasta viime vuosina ja inspiraation lähteenä on useimmiten ollut melkoisen realistiseen ja värikylläisyydellään tunnelmalliseen tulokseen pyrkivä elokuva tai kuva. Esimerkkinä tällaisesta edellä mainitut elokuvat Egyptin prinssi ja Narnia sekä Disneyn piirroselokuvat.

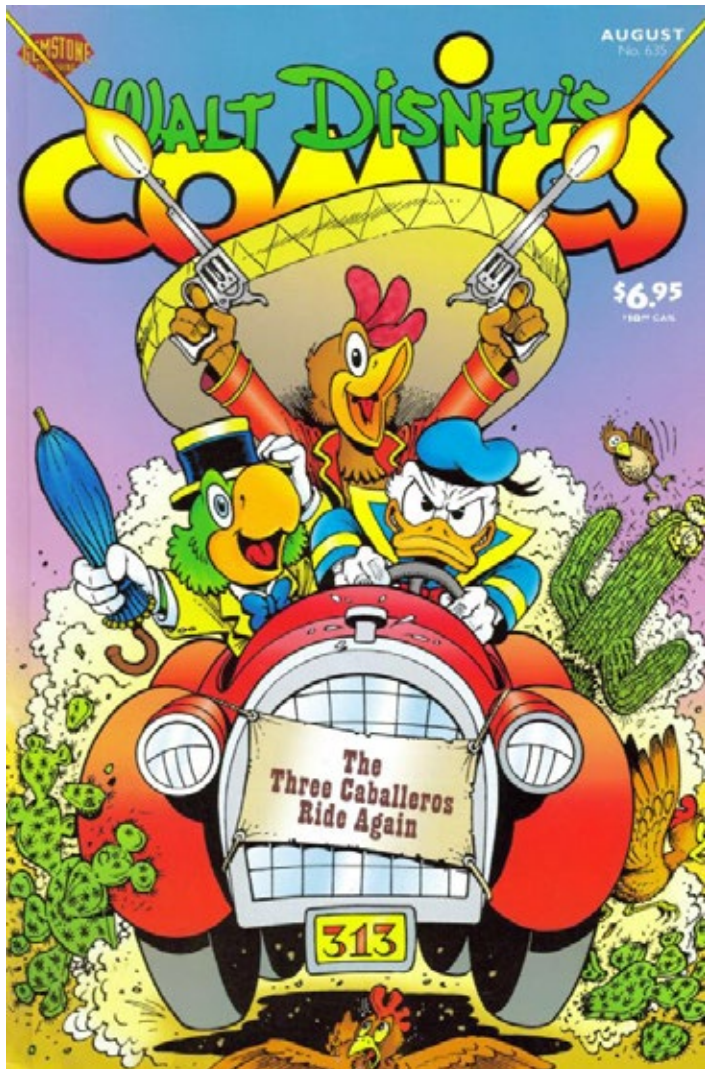
Värikkäiden kuvien lisäksi myös mustavalkot ja harmaasävykuvat ovat alkaneet kiinnostaa viime aikoina erityisesti esimerkiksi vanhoissa Mikki Hiiri-videoissa.

The original Mickey Mouse cartoons: <http://www.youtube.com/watch?v=sFBNFu3TVDS>

Realistisuus ja tyyllittely

Nautin hyvin monenlaisten kuvien katselusta, mutta löysin kaksi äärilaitaa, joista molemmista inspiroidun erityisesti: vahvasti realistiset ja vahvasti tyyllitetyt kuvat. Näiden ääripäiden villiin välimaastoon sijoittuvat kuvat saavat minut joko innostumaan tai ohittamaan kuvan hyvin nopeasti.

Vaikka kuva olisi todella realistinen, sen tekijän persoonallisen tyylin vivahteet ovat mielestäni usein nähtävissä. Kuvaa katsoessani mittailen huomaamattainikin tekijän taitoja syvyyden ja anatomian ilmaisussa, mutta silloin, kun kaikki on kohdallaan kuvan miellyttävyys perustuu pitkälti kuvittajan tyyliin. Jos kuva sen sijaan on pitkälle tyylliteltä ja miellyttää minua, unohdan anatomian ja realismuksen hakemisen kuvasta. Silloin voin vain uppoutua katselemaan tyylin eri vivahteita: viivan paksumutta, kontrasteja, värejä ja aihetta.

- 20. Narnian tarinat: Prinssi Kaspien. Ladattava taustakuva elokuvan verkkosivuilta.
- 21. Prince of Persia. Ladattava taustakuva elokuvan verkkosivuilta.
- 22. Egyptin prinssi. Ladattava taustakuva myfreewallpapers.net verkkosivuilta.

3

TIEDON JA INSPIRAATION METSÄSTYS

Uuden ja kiinnostavan tyylin löytäminen on haasteellista, sillä kuvitustyylejä on nyt enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Tyylin kehittämistä varten tarvitsen lisää tietoa ja inspiraation lähteitä.

3.1 SYVEMMÄLLE KUVITTAMISEN MAAILMAAN

Ennen kynään tarttumista tai ennen kuin edes etsin innoituksen lähteitä otin tavoitteekseni vähän tutkistella mitä asioita kuvan syntyminen kuuluu. Etsin lisätietoa myös siitä mitä kuvittaminen minulta vaatii ja mitä minun kannattaa huomioida kuvittana.

Kuva ja mielikuva

Kirjailijalla on oma näkemyksensä kertomuksen hahmoista, paikoista ja tapahtumista. Hän tulkitsee mielikuviaan kirjoittamalla. Kun kuvittaja saa saman teoksen luettavakseen, hän tulkitsee tekstiä oman kokemusmaailmansa ja mielikuvituksensa avulla ja sen seurauksena hänelle syntyy kirjasta oma ainutlaatuinen mielikuvansa. Tämän jälkeen kuvittaja tekee kuvan usein jo ennalta sovitun tekniikan ja tyylin mukaisesti. Lopulta, kun lukija pääsee lukemaan ja katsomaan kirjaa, hänelle tulee tekstin ja kuvien perusteella oma mielikuvansa, joka on erilainen kirjailijan ja kuvittajan mielikuvaan verrattuna.

Kuvittajan rooli

Esimerkkinä mielikuvan ja kuvan synnystä kerron kirjan kuvituksen vaiheista mukaillen Sisko Ylimartimon kirjoittamaa julkaisuun, joka kuuluu teokseen nimeltä Tutkiva katse kuvakirjaan. (SNI. 2001)

Kuvittajalla on haastetta kuvituksen teossa, sillä hän ei voi nähdä täysin samaa kuvaa kuin mikä kirjoittajalla on päässään. Kuvittaja voi päätyä kuvituksensa kautta tekstin rajoittajak-

si tai sen rikastajaksi (SNI. 2001, 81-83)

Kun kuvittaja saa esimerkiksi kirjan tekstin käteensä, hänen mielikuvansa voivat olla jotain paljon suurempaa tai todella erilaista kuin mitä tekstin kirjoittajalla on mielessään. Jos kuvittajalla ja kirjoittajalla on paljon toisistaan eriävät näkemykset tekstin kuvituksesta, voi kuvituksesta tulla tekstiä rajoittava ja se voi jopa vaikuttaa niin, että jomman kumman tekijän on muutettava omaa teostaan. Kuvittajan ja kirjoittajan yhteistyön toimiessa hyvin on mahdollista että kuvitukset päinvastoin tukevat ja rikastavat tekstiä niin, että kuva kertoo sellaisiakin asioita, mitä tekstissä ei ole mainittu. (SNI. 2001, 81-83)

Itse olen tähän mennessä pyrkinyt siihen, että kuvitukseni kuvaisivat vähintäänkin niitä asioita mitä kuvitettavasta tekstistä olen lukenut. Hienoimpia hetkiä kuvittamisessa on kuitenkin se, kun onnistuu rikastamaan tekstiä kuvituksen avulla niin, että sen realismi, tyylitelty, värit tai yksityiskohdat tuovat tekstiin uutta ulottuvuutta.

Kuvitus ja lapsi

Millaiset kuvat kiinnostavat lapsia ja miksi lapsille suunnatut kuvitukset ovat yleensä hyvin kirkasvärisiä?

Anja Hatvan (1993, 52) mukaan lapset kiinnostuvat parhaiten värillisistä piirroskuvista, kun vaihtoehtoina on mustavalkoinen ja värillinen valokuva ja mustavalkoinen piirroskuva.

Kuten jo aikaisemmin mainitsin, kuvat jäävät myös tekstiä paremmin mieleen. Kuvitusten tekeminen on siis erityisen tärkeää esimerkiksi lasten oppikirjoihin, sillä kuvien kautta lapset voivat kiinnostua oppikirjoistaan enemmän. Vanha sananlasku ”kuva kertoo enemmän kuin tuhat sanaa” kuulostaa nyt todemmalta kuin aikaisemmin.

Kun tiedän, että kuvituksilla on erityinen merkitys lasten kasvatukseen, mieleeni nousee uusi kysymys: mitkä kuvitukset sitten ovat

23. Hylje. Tussipiirros lukioajoilta.

24. Pikku-aasi. Luonnos 2012.

25. Kissa. Tussipiirros lukioajoilta.

erityisesti lasten mieleen? Kysyin muutamilta (n. 10 kpl) tuntemiltani 7-12-vuotiailta lapsilta, minkälaisista kuvituksista he pitävät. Annoin heille vaihtoehtoiksi listan muutamista tunnetuimmista kirjoista ja sarjakuvista. Vastaukset eivät yllättäneet minua. Minun lapsuuteni, 90-luvun ehdoton suosikki, Aku Ankka, on edelleen ykkönen lapsille suunnatun kirjallisuuden joukossa. Vastauksista ilmeni myös, että sarjakuvat ovat lapsille kirjoja mielekkäämpää lukemista. Johtuneeko tekstin vähyydestä vai kuvien määrästä..?

3.2 INSPIRAATIO JA SEN LÄHTEET

Pidän hyvin monenlaisesta kuvituksista, joten nyt on hyvä hetki tarkentaa, mihin tahdon tässä vaiheessa opinnäytetyötäni suunnata. Tietoa hakemalla ja eri tyyliä ”makustelemalla” pyrin saamaan uudenlaisia lähestymistapoja omaan kuvittamiseen, oli aihe sitten mikä tahansa. Asiakastyöni takia annan erityisesti huomiota löytämälleni raamattukuvitusmateriaalille, jotta voin kehittää omaa tyyliäni erityisemmäksi. Keräsin netistä kiinnostavimmat netistä löytämäni kuvat avaamaani Pinterest-tilin kansioihin.

Oma kuvamateriaali

Aloin selailemaan vanhoja piirroksiani läpi toistamiseen siinä toivossa, että löytäisin niiden joukosta jotain kehittämiskelpoista tai muuten hyödyllistä. Kuvien katselu tuntui kuin suuren palapelilaatikon kannen avaamiselta. Tässä tapauksessa palapelilaatikon palaset olisivat vielä monesta eri palapelistä ja minun tehtäväni oli tehdä palasten perusteella aivan uusi palapeli. Lopullisen palapelin kokoaminen sisältyisi myöhemmän vaiheeseen eli kuvien toteutukseen, mutta tämä hetki oli varattu palojen eli parhaiden ideoiden keräämistä varten.

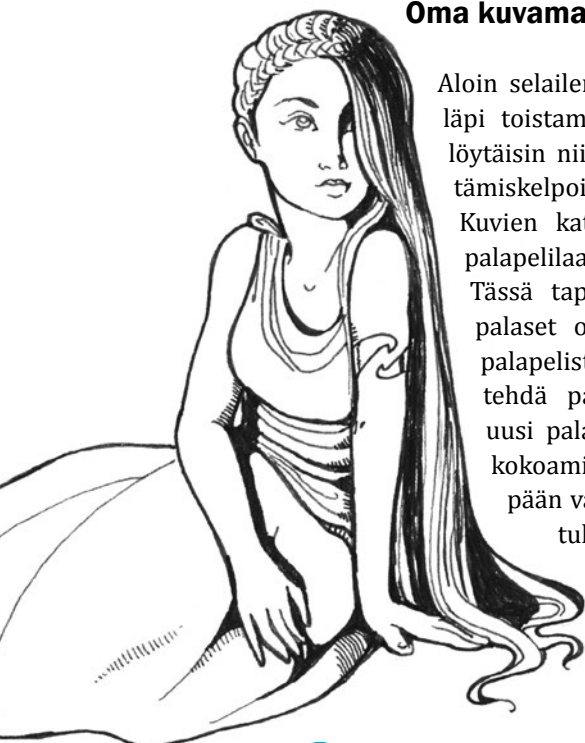
Näyttäessäni kuvia eräälle piirtämisestä ja maalauksesta kiinnostuneelle ystävälleni hän huomautti minua eräistä kissa- ja leijona-kuvista. Olin tehnyt kuvat värittäen tussilla vierekkäin tasaisia väripintoja, joilla ei ollut ääri-vojoja. Ystäväni piti kuvista ja hänen mielestään kuvat sopisivat selkeytensä vuoksi hyvin esimerkiksi kankaanpanantaan. Innostuin kuvista itsekkin, sillä itse näin niissä mahdollisuuden tehdä minua tälläkin hetkellä kovasti kiinnostavaa vektorigrafiikkaa. Koulussa opettelmani vektorigrafiikkaohjelman, Illustratorin, minulla oli mahdollisuus saada väripinnoista paljon hienommat kuin tussien avulla. Lisäksi kuva olisi paljon helpommin muokattavissa.

Vanhojen töiden joukosta löysin lisäksi sarjakuvamaisen koomisia kuvia, joiden kepeyttä ajattelin voivani hyödyntää jotenkin luonnosteluvaiheessa. Myös joidenkin uudempien kuvien sulavat linjat jäivät mieleen käyttökelpoisena elementtinä. Ensimmäiset palapelin palaset taisivat löytyä!

Animaatiot ja elokuvat

Selatessani netissä yle.arena.fi -sivustoa löysin tv-sarjojen seasta hauskan näköisen animaation nimeltään Kapteeni Kari. Ohjelma oli suunnattu lapsille ja siinä seikkaili joukko puhuvia eläimiä, jotka olivat töissä avaruusaluksella. Hahmot olivat pitkälle tyyllitetyjä ja värikkäitä. Hahmot oli todennäköisesti toteutettu Illustratorin kaltaisella ohjelmalla, joten minullakin oli mahdollisuus kokeilla samankaltaisen jäljen tuottamista. Tästä sarjasta löysin humoristista tyyllitelyä, joka miellytti minua hyvin paljon.

Elokvista vanhimpiin suosikkeihini kuuluvat jo edellä mainitsemani Raamattuun sijoittuvat piirroselokuvat Egyptin Prinssi sekä Unten kuningas. Rakastan tyyllitelyä ja toisaalta realismia ja näistä elokuvista löytyy molempia. Egyptin prinssi ja Unten kuningas ovat molemmat DreamWorksin elokuvia ja ne ovat hyvin kauniita ja taidokkaasti tehtyjä. Maisemat, rakennukset ja vaatteet ovat värikkäitä ja vaikuttavat realistisilta, kun vertaan niitä siihen mitä tiedän ajasta ja paikasta, joihin elokuvat sijoittuvat. Kaikkien edellämäi-

26. Kreikkalainen. Piirros kouluvihkoon 2012.

27.

Kapteeni Kari.
Kuva en.unifrance.org-sivustolta.

nittujen elokuvien henkilöhaahmot ovat melko realistisia, mutta niissä on kiehtovaa hiukan sarjakuvamaista tyyllittelyä.

Edellämainittujen elokuvien tapaan värikylläisyys, upeat maisemat ja haahmot saivat minut ihastumaan fantasiaelokuva Prince of Persia:n. Nimensä mukaisesti elokuva sijoittuu Persiaan ja on siten lähellä Egyptin Prinssi ja Unten kuningas elokuvien tapahtumapaikkoja: Israelia ja Egyptiä. Prince of Persia kahdesta muusta elokuvasta poiketen on kuitenkin oikeiden ihmisten näyttö, pelin pohjalta kirjoitettu elokuva, jota on maustettu reippaasti erikoisefekteillä.

Linkkejä:

Kapteeni Kari: <http://www.youtube.com/watch?v=9WYb-DEWvo4>

Egyptin prinssi: <http://www.youtube.com/watch?v=EPzCyBS7mK0>

Unten kuningas: <http://www.youtube.com/watch?v=xpdoGZpm52Q>

Prince of Persia: <http://www.youtube.com/watch?v=ZgEt-4L3fKQ>

Kirjat

Risto Rappääjä-kirjat ovat täynnä reilusti venyvällä ja humoristisella tavalla tyylliteltyjä kuvituksia, joita on hauska katsoa. Kuvissa on paljon nähtävää: erilaisia ilmeitä, yksityiskohtia sekä värejä, jotka on lisätty kuviin tietokoneella. Haahmot on piirretty hyvin ohuilla tasavahvoilla viivoilla, jotka nekin on todennäköisesti piirretty tietokoneen avulla.

Vastapainona reippaalle tyyllittelylle ihannon erityisesti raamattukuvituksissa mahdollisimman realistista tyyliä, jossa ainakin ihonväri, vaatetus, työkalut ja maisemat olisivat kohdallaan. Hyvä esimerkki tällaisesta kuvituksesta löytyy jo kappaleessa 2.1 mainitsemani José Perez Monteron kuvittamasta Raamatun parhaat kertomukset -kirjasarjasta. Montero on maalannut kuvitukset taitavasti niin, että siveltimenvedot luovat vahvan tyylin ja tunnelmansa kuviin, joiden henkilöt ja maisemat näyttävät kuitenkin melko realistisille.

Kun Monteron tyyli lähentelee maalausta, Vesseliraamatun kuvittanut Dennis Jones lähentelee tyyllillään sarjakuvamaista kuvitusta. Hänen haahmonsensa ovat jossain määrin realistisia, mutta kuitenkin vahvasti tyylliteltyjä tavalla,

28.

Risto Rappääjä
ja Nelli Perhonen.
Kuvittanut Aino
Havukainen ja
Sami Toivonen.

29. Mangamessias-kirjan kansi.
Kuvittanut Kozumi Shinozawa.

30. Mies, aasi ja kissa. Kuvittanut
Dennis Jones.

jota olen vuosia ihailnut. Piirrosjälki näyttää mukavan rennolta ja haluaisin saada jotain samaa omaan piirustusjälkeeni.

Sarjakuvat

Vuosien varrella mieleeni on jäänyt monta sarjakuvaa, mutta piirtäjät niiden taustalla ovat jääneet melko tuntemattomiksi. Tein listan kiinnostavimpien sarjakuvien piirtäjistä ja etsin lisää heidän töitään netistä ja kirjastosta.

Humoristista ja perinteisintä sarjakuvatyylili löysin Jarkko Vehniäisen Raamattusarjakuvissa. Hahmot ovat melko yksinkertaisen näköisiä isoine silmineen ja pyöreine muotoineen, vaikka yksityiskohtiakin löytyy. Tyyli ei ole ehkä aivan sitä mitä itse haluaisin tehdä, sillä en pidä viivankäytöstä enkä kuvien ajoittaisesta yksitoikkoisuudesta.

Hyvänä esimerkkinä hiukan pehmeämmin, mutta kuitenkin melko yksinkertaisella tavalla piirretystä sarjakuvasta pidän Anni nykäsen Mummo-sarjakuvaa. Vaikka kuvien käyttöön ei ole käytetty edes värejä ja piirrosjälki on tasapaksua, hahmojen eleiden onnistunut kuvaus tekee sarjakuvasta mielenkiintoisen. Humoristisuus on jotain, mitä haluaisin molemmilta, Vehniäiseltä ja Nykäselä, oppia.

Mangamessias ja Metamorphosis ovat esitelmistäni sarjakuvista ainoita mangasar-

jakuvia ja melko uusia tuttavuuksia minulle. Nämä sarjakuvat sisältävät osia Raamatusta ja ne sisältävät mukavan värikylläisiä ja pehmeälinjaisia hahmoja. Silloin tällöin näiden sarjakuvien "manga-tyyli" kuitenkin ärsyttää minua, koska sekoitan henkilöt joskus toisiinsa ulkonäön liiallisen samankaltaisuuden vuoksi. Molempien sarjakuvien kuvittajana on toiminut japanilainen Kozumi Shinozawa.

Lapsesta asti Aku Ankka -lehtiä ja taskukirjoja lukeneena olen monien ankkapiirtäjien lomasta löytänyt suosikkini jo vuosia sitten. Don Rosa heti lumoa minut edelleen kuviensa ilmeikkyydellä, pikkutarkkuudella, realismilla sekä oivaltavilla sivujuonilla. Lisäksi pidän erityisesti Fabio Celonin ja Feriolin piirto-tyylistä. Näissäkin tyyliissä minua viehättävät pienet yksityiskohdat ja hahmojen ilmeikkyyt ja erityisesti Celonin tyylin linjakuus.

Uusimpien taskukirjoissa jatkuvien Ankkasarjakuvien joukosta löysin vielä erään kiinnostavan kuvittajan, Olivier Laudeuxin. Tuplanolla-nimistä sarjakuvaa piirtävän Laudeuxin kuvat ovat muiden ankkapiirtäjien kuviin verrattuna väreiltään synkempiä ja kontrasteiltaan vahvempia. Myös kuvakulmat poikkeavat "normaalista" ankkasarjakuvista, sillä ne ovat dramaattisempia ja elokuvamaisia, varmaankin siksi, että esikuvana on ollut James Bond-elokuvien sarja.

31. Apostolin arkea -sarjakuva. Kuvittanut Jarkko Vehniäinen.

32. Mummo -sarjakuva: Talvi tulloo. Kuvittanut Anni Nykänen.

33. Tarina Hessu Van Helsingistä - Pala sarjakuvaa Aku Ankan taskukirjasta nro 395.

Tyylilien lainaus

Koska mietin kuvitusten tekoa myös työharjoittelupaikallani, sain erään maskotinsuunnittelun aikana ideaksi yhdistää piirroshahmojen luonnosteluun tunnettujen sarjakuvien tyyliä. En ole koskaan halunnut tehdä samanlaista jälkeä kuin joku muu, mutta olen huomannut, että erilaiset kokeilut raikastavat sopivina annoksina omaa piirrosjälkeä. Vältän multa kopiointia siksikin, että olen usein kuullut sanottavan, että jos tekee liikaa jotain tyyliä, kuten esimerkiksi mangaa, siitä voi olla todella vaikeaa päästä eroon.

Innostavimmiksi kokeiluiksi työharjoittelun aikana nousivat Marvelin sarjakuvien vahvat varjostukset, värikkyyys sekä hahmojen ääri- viivojen vaihteleva paksuus. Siksi päätin jo ennen opinnäytetyön tekemistä, että kokeilen vielä joskus jotain kuvitusta, jossa voisinkin käyttää hyödykseni näitä ominaisuuksia. Opinnäytetyön kautta minulle tarjoutui tähän hyvä tilaisuus.

Marvel-tyylin lisäksi etsin vielä muutamia muita, mahdollisimman erilaisia tyyliä, joita halusin kokeilla. Tuplanolla-sarjakuvien, sekä vanhojen Mikki Hiiri -animaatioiden niukka värimaailma kiinnosti minua, joten päätin kokeilla niitäkin, tosin ehkä piristettynä jollakin tehostevärillä.

Kolmanneksi halusin mukaan jotakin kevyempää ja otin mukaan Risto Räppääjä-kirjoista tutun ohuen viivan käytön ja anatomian kanssa leikittelyn. Myös Mummo-sarjakuva inspiroi minua kokeilemaan samantapaisia asioita. Edellämämainituista ideoista hautui lopulta kaksi erilaista tyyliä Jeess-lehteä varten ja niistä kirjoitan lisää kappaleessa 4.

Ääri viivoja ja pintoja

Sarjakuvantekijän oppikirjassa ääneen päässyt Caputo (2003, 26) sanoo viisaasti todetessaan, että "Taitava viivan hallitsija voi sanoa muutamalla tarkkaan harkitulla viivalla enemmän eli "less is more". Mitä enemmän selasin paljon erilaisia kuvituksia ja animaatioita havaitsin, että viivan käytön avulla leikitellään nykyään erityisen paljon.

Massiivisimpana ja ehkä hienoimpana tuntemistani sarjakuvateoksista minun on vielä pakko mainita Sarjakuvaraamattu (The Graphic Bible). En ole lukenut sitä koskaan, mutta tavoitteenani on hankkia se joku päivä. Kuvat on tehty uskottoman taidokkaasti ja koko paksu opus on nimensä mukaisesti täyttä sarjakuvaa, jonka juoni mukailee Raamattua. Kuvat ovat väreiltään vahvoja ja hahmot realistisia ja ne muistuttavat jonkin verran amerikkalaisia Marvelin sarjakuvia (Hämähäkkimies, Supermies, ym.) Tutkiessani Sarjakuvaraamatun kuvittajana toimineen Jeff Andersonin nettisivuja löysin yllättäen yhteyden tunnettuihin amerikkalaisiin toimintasarjakuviin, sillä taiteilija on tehnyt työkseen myös sellaisia.

Blogi

Etsiessäni erilaisia raamattukuvituksia törmäsin blogiin nimeltä The Bible Illustration Blog. Sivun kautta pääsin tutustumaan monen eri raamatunkuvittajan töihin ja materiaalisivustoihin, joilta löytyi tarkkoja piirroskuvia raamatun aikaisen maailman käyttöesineistä, vaatetuksesta, ym. Tällaisen arkiston löytäminen oli minulle hieno yllätys sillä, kuten jo edellä mainitsin, olen kiinnostunut realististen kuvitusten tekemisestä.

3.3 IDEOINTI

Lähestyn ideoinnissa aihetta mm tarkastelemalla kuvan osia ja eri tekniikoita. Ideoinnin aikana yritän löytää mielenkiintoisia piirteitä näkemistäni kuvista luonnosteluvaihetta varten.

36. Joulukortti. Kuvitus Polka Jam.

Tutkiessani viivankäyttöä yritin löytää tapoja, joilla kuvittajat ovat alun perin kuvansa piirtäneet, jotta osaisin tarvittaessa käyttää samaa tekniikkaa. Käytössäni olevat ohjelmat Photoshop ja Illustrator mahdollistavat tekniikan käytön, mutta taidoista en ole yhtä varma. Viivan hallinta ei nimittäin aikaisempien kokemusteni perusteella ole aivan niin helppoa kuin miltä se näyttää.

Entä kuvat, joissa ei ole ääriviivaa? Mitä jää jäljelle, kun viivan ottaa pois? Olen nähnyt, että ääriviivattomuudellakin voi saada todella miellyttävän näköistä jälkeä aikaan. Esimerkiksi Polkka Jamin kuvitukset on tehty juuri sillä tavalla: ilman ääriviivoja, käyttäen muutamaa harkittua väripintaa ja kuviota. Ääriviivattomuus siis toimii ja on tällä hetkellä jopa suosittua. Koska olen käyttänyt Illustratoria tiedän, että Polkka Jam -tyyliset kuvat onnistuvat sillä helposti.

Ääriviivaton kuva on ehdottomasti kokeilemisen arvoinen asia tämän opinnäytetyön puitteissa. Pintojen tekemistä voisi kokeilla niin, että ne ovat tasaisia tai niihin voisi lisätä esimerkiksi varjostuksia ja kuviointia.

4

LUONNOSTELU JA TOTEUTUS

37. Daavid ja painava miekka. Luonnos 2012.

Luonnosteluvaiheessa aloin tekemään mahdollisimman erilaisia kuvia. Kokeilin myös muutamia eri tekniikoita, mutta pääasiassa keskityin lyijykynällä tekemiseen.

4.1 TESTAUSTA JA LUONNOSTELUA

Luonnosteluvaihe oli tavallaan helppo vaihe minulle, sillä se oli rentouttavaa, kunhan vain muistin, ettei luonnosten tarvitse olla täydellisiä. Luonnosteluun liittyi myös turhautumista ainakin siinä vaiheessa, kun huomasin, että oma vanha tyylini näkyi edelleen todella vahvana. Silloin joudun pitämään itseni tiukemmin kurissa.

Luonnosteluvaiheen kevyemmissä vaiheissa testailin tyylejä eri tekniikoilla ja yritin karistaa piirtelystä turhan vakavuuden. Suurimman osan

39. Daavid ja lampaat. Luonnos 2012.

38. Daavid ja vuohi. Luonnos 2012.

luonnostelusta tein lyijykynää ja eri vahvuisia tusseja käyttämällä.

Jees-tyylit

Päätin luonnosteluvaiheeseen siirtyessäni ottaa luonnostelun kohteeksi aluksi jonkin henkilön Raamatusta, sillä Jees-lehteen tulevalle ensimmäisellä kuvituksella oli tiukka aikataulu. Ensimmäisen uuden kuvituksen täytyi olla valmis mahdollisimman aikaisin, jotta se ehtisi mukaan erikoisnumeroon, joka lähetetään painoon etuajassa suuremman painosmäärän vuoksi.

Luonnostelun aloitus ei ollut aivan niin helppo kuin mitä olin alun perin kuvitellut. Ensimmäiseksi en millään osannut päättää mitä hahmoa alkaisin piirtämään, ja toiseksi oma tyylini puski väkisin pintaan, vaikka yritin ottaa luonnosteluun mukaan Marvelin sarjakuvien ja Risto Räppääjä kirjojen tyyleistä löytämiäni elementtejä. Kolmanneksi aikaraja

alkoi kuumottaa mielessä ja stressitaso kasvoi melkoisesti.

Pari päivää luonnosteltuani aloin saamaan aikaiseksi kuvia, joihin onnistuin sisällyttämään haluamiani ominaisuuksia. Jatkoin piirtämistä, kunnes sain tehtyä tyyleistä tarpeeksi vahvat. Lopulta tein molemmilla tyyleillä saman hahmon suunnilleen samassa asennossa, sillä tyylien eri puolet tulevat mielestäni siten parhaiten esiin. Molemmissa piirroksissa näkyi itse keksimäni hahmo, pieni poika, joka juoksi arvokkaannäköinen koru kädessään aavikolla.

Kynät, paperi ja tietokone

Ilpo Koskela (2010, 70) antaa sarjakuvantekijöille sellaista vinkkiä, että kun tekee ja opettelee sarjakuvien tekoa, kannattaa tekemisen lomassakin katsella muiden teoksia, sillä niistä saada uusia ideoita omaan tekemiseensä. Tämä vinkki toimii mainiosti myös kuvitustyössä.

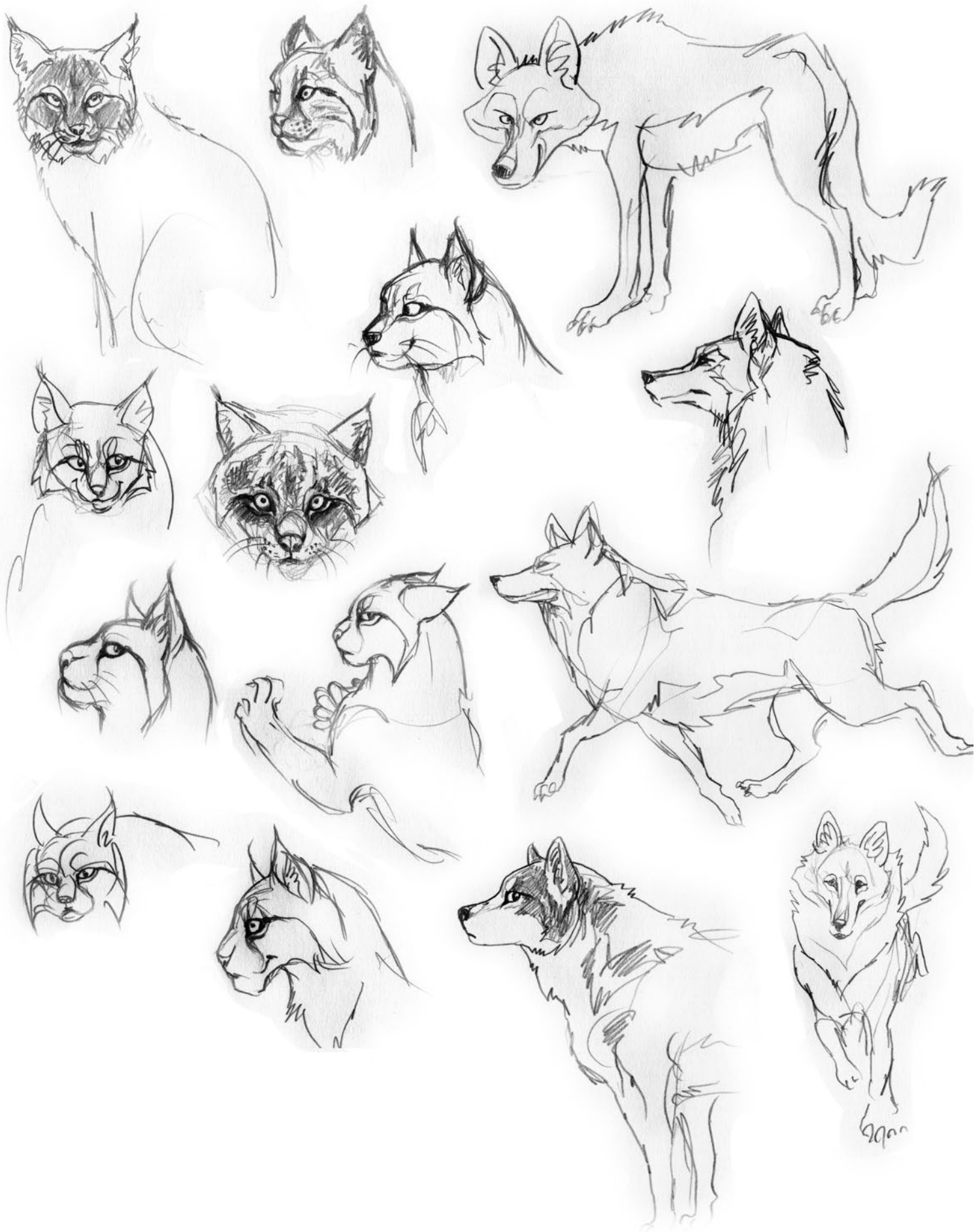
Aloitin piirtämisen luonnostelemalla vihkoon ja tulostuspapereille mahdollisimman paljon eläin- ja ihmishahmoja katsoen ajoittain joitakin aiheeseen liittyviä kuvia ja videoita netistä. Varsinkin luonto-ohjelmat osoittautuivat todella hyödyllisiksi, sillä niiden avulla sain piirrettyä eläimiä mallista juuri niistä kulumista kuin halusin pysäyttämällä videon.

Tyylittelyä ja realismia

Osan luonnoksista tein mallin avulla, jotta saisin tuntumaa ja rutiinia anatomian hallintaan. Etsin netistä kuvia ja videoita sudesta ja ilveksestä, sillä olin kiinnostunut niiden anatomista. Nopea luonnostelu lyijykynän avulla oli todella mukavaa, sillä näin nopeasti työni tulokset ja minun onnistui tehdä kuvista anatomisilta mittasuhteiltaan melko tarkkoja.

Luonnoksia katsellessani näin niissä nyt jotain sellaista, mitä en aikaisemmin ollut nähnyt. En muista koskaan tehneeni erityisen tyyliteltyä kuvaa sudesta, mutta nyt näin tekemisissäni realistisissa susipiirroksissa piirteitä, joita olen huomannut sarjakuvataiteilijoiden käyttävän. Aku Ankka -lehdessä seikkailevalla Sepe-sudella on mielestäni aina ollut jotenkin hassu väritys naamassa ja piirrettyjen koiraeläimillä muutenkin hassut poskitupsut. Tajusin, että sarjakuvantekijät eivät ole keksineet näitä piirteitä tyhjistä, vaan ne on mahdollista löytää oikeista alkuperäisistä esikuvistaan eli susista. Niillä on melko tasaisesta värityksestään huolimatta usein kuviointi myös kasvoissaan ja yleensä myös kulmikkaat poskitupsut. Tätä melko konkreettista älynväläystä pystyin käyttämään hyödykseni myöhemmin tyylitellessäni hahmoja.

Viimeistellyt tyylivaihtoehdot alkuperäisiin selostuksiinsa yhdistettyinä

43. TYyli 1

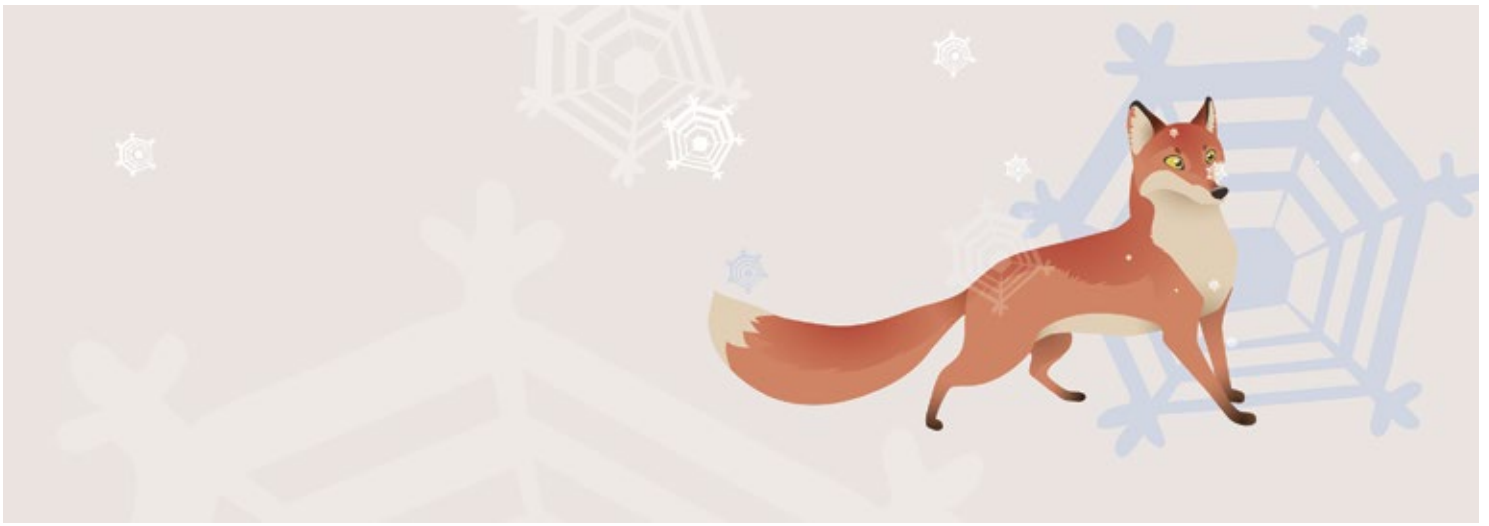
Tämän tyylin lähtökohtana ovat vanhat Batman- ja Tarzan-sarjakuvat. Edellämainituista sarjakuvista olen ottanut tyyliini mukaan realistisuuden, kirkkaan värimaailman ja vahvan rajauksen, jotka luovat kuviin jännitystä ja liikkeen tuntua. Värät tulevat kuviin henkilöhaahmojen, mutta myös mahdollisesti taustalle tulevien kuvioiden mukana.

44. TYyli 2

Tämän tyylin lähtökohtana ovat Risto Räppääjä-kirjat, sekä Mummo-sarjakuva. Edellämainituista olen ottanut tyyliini mukaan yksinkertaisen rajauksen ja leikkittelyn haahmojen mittasuhteilla. Kuva on väritetty muutamalla tunnelmaan sopivalla sävyllä (kuten tässä keltaisen ja ruskean sävyillä) ja muista väreistä poikkeava korosteväri pompauttaa kuvasta esiin tärkeän esineen.

45 Kettu ja ensilumi. Illustrationsohjelmalla tehty testikuva 2012.

Tekniikan oppitunti

Opin itsestäni ja luonnostelutekniikasta tärkeän asian: turhauduin nopeasti, kun käytän luonnostelussa lyijykynän sijasta tussia, sillä sitä ei voi poistaa paperilta millään. Piirroksiin tulee helposti aivan liian vahvoja viivoja ja kun ne osuivat vähänkin väärään kohtaan, ne saavat piirroksen näyttämään nopeasti epäonnistuneelle. Pitäytymällä lyijykynässä minulla on käytössäni suurempi määrä viivanvahvuuksia, jotka saan myös tarpeen tullen helposti poistettua.

Ystävieni kanssa tekniikasta keskustellessani esille nousi idea paperin leikkelystä. Sillä tavoin saisin testattua ääriviivattomien kuvien tekoa ja saisin muutenkin luonnosteluun uutta ulottuvuutta. Ajatus oli kiinnostava, mutta päädyin kuitenkin kokeilemaan kuvien tekoa Illustratorin avulla, sillä sen avulla on helpompi muokata luotuja kuvioita.

4.2 SUUNNAN VALINTA JA JATKOKEHITTELY

Tyylien viilaaminen oli toisaalta mielenkiintoista, mutta toisaalta todella raastavaa puuhaa. Varsinkin asiakastyön kohdalla muutoksien tekeminen ei ollut helppoa, sillä minulla oli omat vahvat mielipiteeni siitä, millaisia kuvien tulisi olla. Asiakastyön vastapainona oli onneksi omien korttikuvitusten viimeistelyprosessi, jonka sain tehdä omalla tavallani.

Valintoja ja viilausta

Olin Jees-lehteä varten kehittämiini tyyleihin aluksi tyytyväinen, mutta tajusin aivan liian myöhään, että minun olisi kuvitusehdotusteni kohdalla pitänyt jo ennen suunnittelun alkua pyytää mielipiteitä siitä, millaiseksi he halusivat minun kehittävän kuvitustyyliä. Jostakin syystä en keksinyt kysyä asiaa heiltä jo alussa vaan määrittelin itse suunnat. Sain korjattua virheeni kuitenkin siinä vaiheessa, kun pyysin Jees-lehden väkeä kommentoimaan kahta tyylihdotustani, sekä myöhemmin lähettäessäni lehteen uusia kuvituksia.

Päätoimittaja Isoaho oli katsellut lähettämiäni kuvitusvaihtoehtoja lehden graafikon kanssa ja päättänyt minkälaista kuvitusta he lehteen haluavat ottaa. Minua harmitti kovasti se, että he eivät valinneet kumpaakaan kuvitusta sellaisenaan, vaan yhdistelivät tyyliä. Uuteen tyyliin päätoimittaja ja graafikko valitsivat hahmoille ison pään, vaihtelevan viivanpaksuuden ja monivärisyyden. Aloin tekemään uutta kuvitusta toivomusten mukaan ja lähetin kuvan Isoaholle. Hän näytti vihreätä valoa, joten aloitin oikeiden kuvitusten tekemisen.

Uuden tyylin sisäistäminen ei ollut kuitenkaan aivan helppoa, sillä ensimmäiset viralliset kuvitukset lähetettyäni minulle kerrottiin, että kuvani ovat liian vahvasti varjostettuja. Lisäksi kuvien henkilöiden päät olivat pyydettyyn tyyliin verrattuna liian pienet. Jouduin korjaamaan kuviani jonkin verran, mutta viimein sain aikaiseksi oikeanlaista jälkeä ja kaikki olivat tyytyväisiä piirroksiini.

46. Suutarit I. Ensimmäinen kuvitukseni uudella tyyllillä 2012.

47. Suutarit II. Korjailtu kuvitukseni uudella tyyllillä 2012.

Joulukorttien synty

Tässä vaiheessa saanut Jees-tyylin luotua ja hyväksytyttyä, joten minulla oli enemmän aikaa keskittyä myös muiden piirustustyylien kehittämiseen. Olin saanut eläimiä mallista luonnostelemalla aikaiseksi mielestäni todella mukavaa jälkeä. Tarpeeksi luonnosteltuani aloin tietoisesti siirtämään kuvitusten painopistettä kauemmaksi realistisesta tyylistä. Mielessäni oli, että halusin tehdä jotain sulavaa ja yksinkertaista. En silti halunnut että tyylistä tulisi liikaa esimerkiksi Polkka Jamin tapainen. Pidän Polkka Jamin vähäeleisestä, mutta ihanan herttaisesta tyylistä, mutta halusin luoda jotain omannäköistä.

Eläinhahmojen muuttuessa yhä yksinkertaisemmiksi pysähdyin välillä tutkimaan, löytyisikö niistä jotain huomion arvoista ja uutta. Näytin luonnoksia myös muutamille ystävilleni ja pyysin heitä valitsemaan heidän mielestään parhaat kuvat.

Luonnosten keskeltä alkoi vähitellen erottumaan kaksi erilaista tyyliä. Jotkin piirtämistäni hahmoista muistuttivat hiukan Disneyn Leijonakuningas-elokuvan hahmoja ja ystäväni huomauttivatkin siitä minua. Toiset hahmoni olivat jonkin verran yksinkertaisempia mutta vähintään yhtä ilmeikkäitä kuin muutkin. Pidin molemmista tyyleistä, mutta lopulta minun piti tehdä valinta kumpaa tyyliä tahdon kehittää enemmän, sillä olin koko syksyn elätellyt haavetta omaan tyyliin tehdyistä joulukorteista.

Viimein valitsin tvvleistä sen omaperäisem-

män, koska se ei muistuttanut liikaa mitään näkemääni kuvitustyyliä. Melko pian tyylin valinnan jälkeen päätin tyyllille toteutustavaksi vektorigrafiikan, sillä en keksinyt mitään, mikä olisi ilmentänyt yhtä hyvin piirtämiäni hahmojen vauhdikkaita muotoja ja ilmeitä.

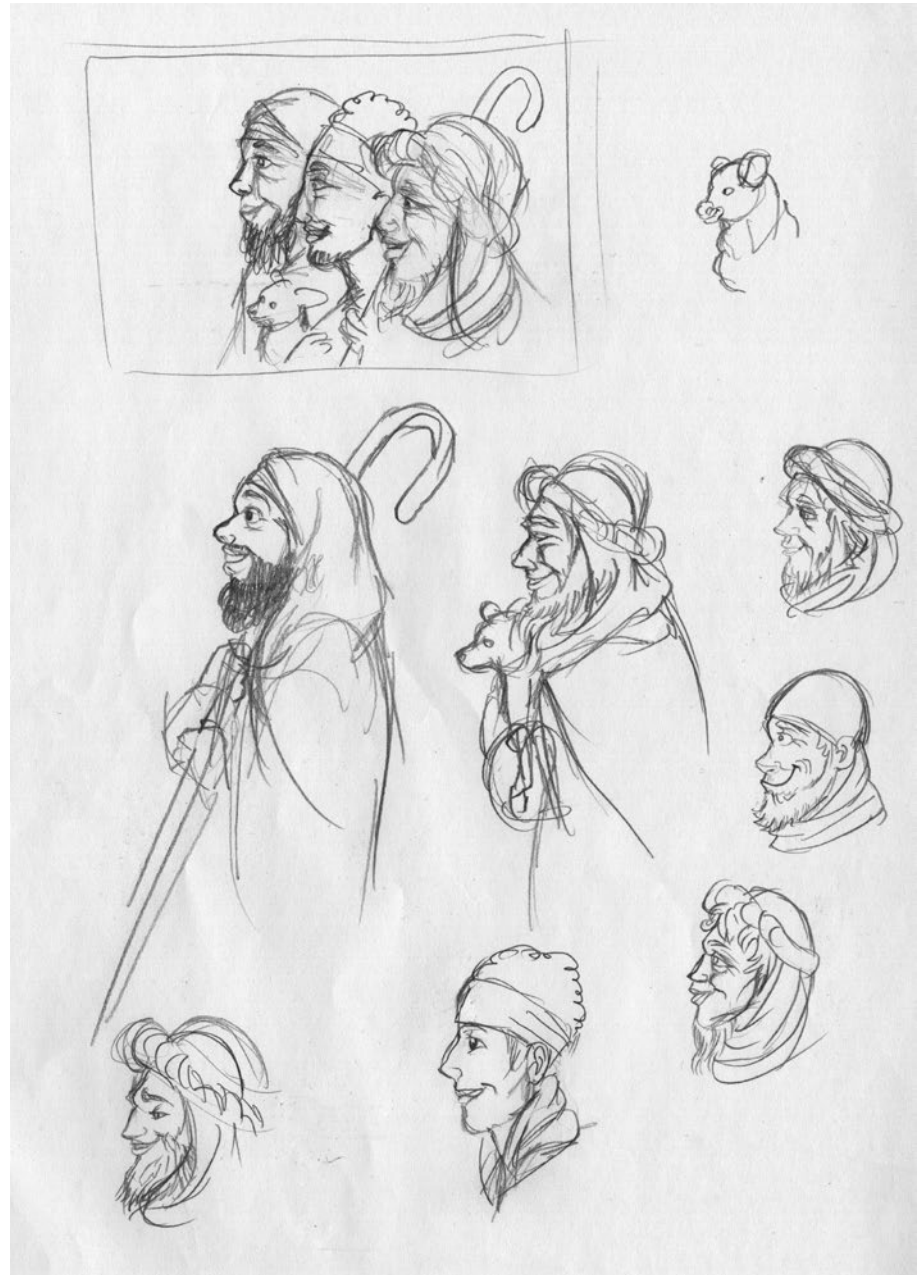
Valittuani tyylin ja tekniikan aloin pohtimaan joulukorttien teemoja. Keskeisimpänä oli tietysti joulu, mutta en halunnut tehdä mitään liian kliseistä. Tonttukorttien tekemistä en edes harkinnut. Pohdittuani päätin, että haluan tehdä kortteja, joista heijastuisi joulunajan lämpö, tuoksut ja riemu. Eläinten kautta näiden asioiden kuvittaminen olisi helppoa, sillä minulla oli mielessäni selkeä ajatus siitä, miten kehittämäni tyyliä tulisi käyttää tunnelman aikaansaamiseksi.

Kissa ja koirakortteja suunnitellessani innostuin raamattuaiheisten korttien tekemisestä ja ihmisten piirtämisestä. Ihmisiä en piirtänyt samaan pehmeään tyyliin kuin eläimiä, vaan niiden tyyli lähenteli aikaisempien vuosien Jees-lehteen tekemiäni kuvituksia.

Lopulta päätin tehdä eläinkorttien lisäksi kortteja, joissa olisi joitakin Raamatun joulukertomukseen liittyviä hahmoja. Raamatunhenkilöitä sisältävien kuvitusten toteutustekniikaksi valitsin vesivärimaalauksen, sillä se sopii hahmojen tyyliin ja tuo realistisemmän kuvitustyylin tunnelman esille vektorigrafiikkaa paremmin.

grafiikkaa paremmin.

50. Itämaan tietäjät rivissä. Luonnos joulukorttia varten 2012.

52. Kaksi tietäjää. Luonnos joulukorttia varten 2012.

51. Itämaan tietäjät lahjojen kanssa. Luonnos joulukorttia varten 2012.

53. Paimenet. Luonnos joulukorttia varten 2012.

5

OMA TYYLI ENNEN JA NYT

Ennen tätä opinnäytetyötä minulla ei ole ollut mitään muuta erityistä kuvitustyyliä kuin tyyli, jolla kuvitin Jeess-lehteä. Minulle on kyllä joskus sanottu, että piirrokseni ovat tunnistettavia, tai että ne muistuttavat jonkun tunnetun kuvittajan piirroksia, mutta olen aina halunnut kehittyä pidemmälle ja tarkentaa sitä mitä haluan kuvituksiltani. Tämän opinnäytetyön kautta sain kokeilla, miltä tuntuu tehdä juuri sitä mikä itselle sopii parhaiten eli vapaata tyylin suunnittelua. Toisaalta opinnäytetyötä tasapainotti se, että minulla oli samalla suunnittelutyö, johon vaikutti oikea asiakas.

5.1 VALMIIT TUOTOKSET

Kuvitustyylin kehittämisen aikana tein valtaosan määrän kuvia eri tekniikoilla. Osa kuvista ja tyyleistä karsiutui matkan aikana pois ja lopputuloksena syntyi pidemmälle hiottuja sovelluksia, joita sain ottaa oikeaan käyttöön joulukorttien ja Jees-kuvituksen muodossa.

Jees-kuvitukset

Jouduin muokkaamaan Jeess-lehteen tekemiäni kuvituksia muutamia kertoja, ennenkuin aloin spontaanisti tekemään tyyliä, josta olimme sopineet Jeess-lehden henkilökunnan kanssa. Tyylin muuttamisen vaikeus ei ollut täysi yllätys, mutta arvasin, että se ei tahdu hetkessä. Opinnäytetyön aikana sain siis harjoitella tasai-

sen tyylin tekemistä aivan tosissani. Tuloksena syntyi toimiva tyyli, jota voin käyttää vuosien 2012 ja 2013 kuvituksissa.

Korttikuvitukset

Joulukorttientekoprosessin tuloksena syntyi viisi erilaista eläinkorttia ja kolme raamatunhenkilöitä sisältävää korttia. Eläinkorteissa pääosissa ovat mustat ja valkeat kissat ja koirat. Vektorigrafiikan hyödyntäminen näissä korteissa oli mielestäni onnistunut ratkaisu, sillä sain tekniikan avulla hahmoin toivoamani selkeyttä, vauhdikkuutta sekä ”ilki-kurista vääntöä”. Sen sijaan vesivärin käyttö raamattuaiheisissa korteissa oli haastavaa ja tajusin tarvitsevani lisää harjoitusta niillä maalaamiseen.

Raamattuaiheisten korttien kuvitukseen päätyi alkupeäisen suunnitelman kolmen tietäjän lisäksi kolme paimenta sekä Joosef ja Maria. Suunnitelmani tehdä yksi kortti kasvoi ystäväni kannustuksella kolmen sarjaksi, missä kuvat vierekkäin asetettuna muodostivat yhden isomman kokonaisuuden.

5.2 Vertailua ja arviointia

Vertailu- ja arviointivaiheessa sain viimein näkyville tekemiäni tyylinkehityksen tulokset ja pystyin vertaamaan vanhoja kuvituksia uusiin.

Pieniä ja suuria muutoksia

Vanhoja ja uusia Jeess-kuvituksia tosiasiinsa vertaessani huomaan, että kuvitukset eivät muuttuneet aivan niin paljon kuin olisin toivonut. Muutoksen vähyyteen vaikuttivat ratkaisevasti Jeess-lehdestä saamani muutostoiveet tyylin kehittämisen loppuvaiheessa. Ajattelen kuitenkin, että tämän tyylinkehitysurakan tekemieni virheiden avulla opin lisää siitä, miten asiakaiden kanssa tulee toimia. Asiakkaalta on hyvin tärkeää saada mielipiteitä ja toivomuksia mahdollisimman aikaisessa vaiheessa varsinkin kun kyseessä on kuvituksen kehittäminen. Kokemuksieni myötä olen nyt viisaampi osaan toimia ensi kerran paremmin.

Vaikka tyylin muutos ei olekaan suuri, huomaan, että tyyli on muuttunut tasaisemmaksi ja että hahmot ovat isoine päineen sympaattisempia ja hassumpia kuin aikaisemmat. Tämä on positiivinen asia, sillä tavoitteenani on ollut tehdä hahmoista sopivasti hauskoja ja helposti lähestyttäviä. Uudet hahmot ovat myös hiukan värikkäämpiä, kuin edelliset, mikä sopii varmasti paremmin lapsille. Mitä pidempään katson joitakin vanhempia Jeess-kuvituksiani, alan tajuta, että kuvitustyylin kehitys taisi mennä lopulta todella hyvin. Uutta tyyliä on helppo jatkaa.

Erityisen tyytyväinen olen kuitenkin eläinaiheisiin joulukorttikuvituksiini, sillä sain kehitettyä niihin vahvan ja viimeistellyn uuden tyylin. Entisissä piirroksissani on jotain samaa kuin uusissa kuvituksissa, mutta nyt tyyli on

väreiltään ja muodoiltaan yhtenäinen ja selkeä. Uskon, että se on myös tunnistettava. Tyyliä on helppo jatkaa, tein sitten näistä hahmoista uusia kuvia tai keksin täysin uusia hahmoja esimerkiksi ystävänpäiväkortteihin.

Palatakseni vielä joulukuun, koulun joulumyymäläiset eivät onnistuneet aivan odotetulla tavalla. En saanut korttitilauksiani ajoissa painosta. Minulla oli myyjäisissä mukana kuitenkin muutamia koulun tulostimella tulostettuja kortteja ja ne menivätkin kaupaksi todella nopeasti. Nopeammin kuin Raamattu-aiheiset kortit, joita minulla oli paljon. Kun eläinaiheiset korttini lopulta tulivat painosta sain onneksi myytyä niitä ystäville ja tutuille. Monet vaikuttivat pitävän niistä ja se on minulle todella tärkeää.

Raamattu-aiheiset kortit eivät olleet ehkä niitä suosituimpia, mutta ne ovat kehityskelpoisia. Voisin kehittää korteissa näkyvää tyyliä eteenpäin etenkin tekniseltä puolelta, sillä en koe olevani vahva vesivärien käytössä. Tyyllittelemällä hahmoja pidemmälle, voisin saada aikaan tasokkaampaa ja mielenkiintoisempaa jälkeä.

Opinnäytetyöni aikana opin paljon kuvitamisprosessista ja olen melko tyytyväinen kaikkiin kehittämiini tyyliin. Tiedän kuitenkin, että kehitys ei kuitenkaan jää tähän, sillä tunnen kuvittamisen edelleen olevan ”se juttu”, jota haluan tehdä tulevaisuudessa mahdollisimman paljon. Tyylien kehittämistyö jatkuu varmasti niin pitkään kuin minulla kynä pysyy kädessä.

54. Suutarit ja Maria I. Ensimmäinen
valmis kuvitus Jees-lehteen 2012.

55. Suutarit ja Maria II. Vanhalla tyylillä
tehty kuvitus Jees-lehteen 2012.

56. Daavid ja lammaskoira. Uudella tyylillä tehty kuvitus Jeess-lehteen 2012.

57. Jeesus ja sokea mies. Uudella tyylillä tehty kuvitus Jeess-lehteen 2012.

58. Nainen ja pullo alabasteria. Uudella tyylillä tehty kuvitus Jees-lehteen 2012.

59. Vihainen Fariseus. Uudella tyylillä tehty kuvitus Jees-lehteen 2012.

60. Hanna ja Jeresus-vauva. Uudella tyylillä tehty kuvitus Jees-lehteen 2012.

61. Nehemia ja poika. Uudella tyylillä tehty kuvitus Jees-lehteen 2012.

62. Tietäjät. Vesiväreillä maalattu joulukortti 2012.

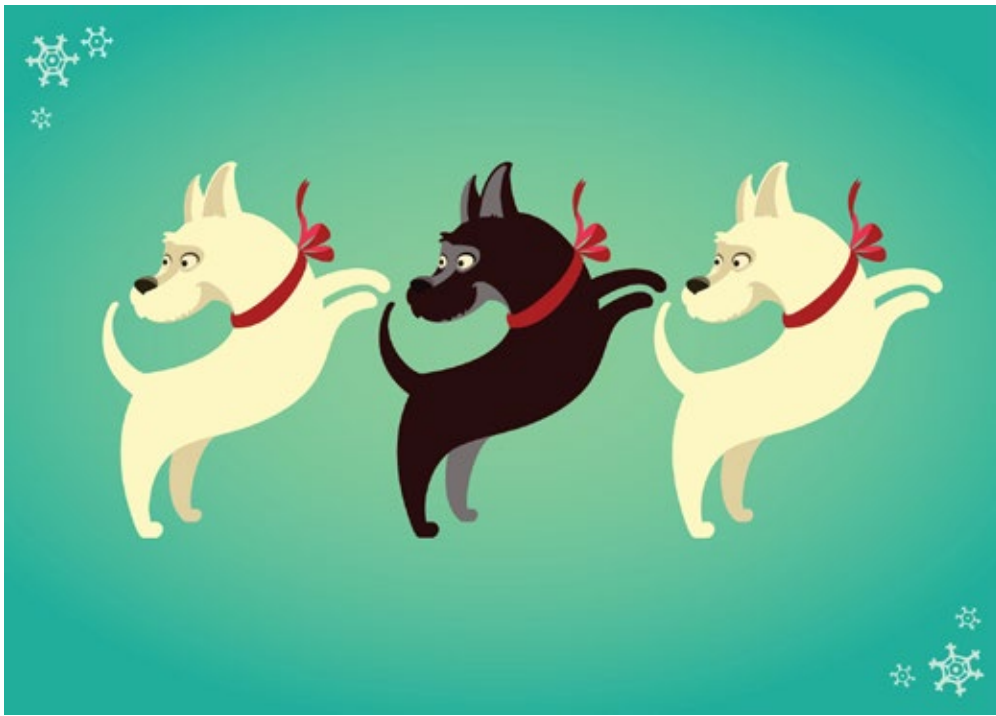
63. Maria ja Joosef. Vesiväreillä maalattu joulukortti 2012.

64. Paimenet. Vesiväreillä maalattu joulukortti 2012.

65. Musta kissa. Uudella tyylillä tehty joulukortti 2012.

66. Valkoinen kissa. Uudella tyylillä tehty joulukortti 2012.

67. Koirajono. Uudella tyylillä tehty joulukortti 2012.

68. Tanssivat koirat. Uudella tyylillä tehty joulukortti 2012.

69. Tanssivat kissat. Uudella tyylillä tehty joulukortti 2012.

Lähteet

- Anttila, P. 2006. *Tutkiva toiminta ja Ilmaisu, Teos, Tekeminen*. 2. painos. Hamina: Akatiimi Oy.
- Anttila, P. 2007. *Realistinen evaluaatio ja tuloksellinen kehittämistyö*. Hamina: Akatiimi Oy.
- Caputo, T. C. 2003. *Visual Storytelling: The Art and Technique*. New York: Watson-Guption Publications.
- Hatva, A. 1993. *Kuvittaminen*. Helsinki: Rakennustieto Oy.
- Koskela, I. 2010. *Sarjakuvantekijän oppikirja*. Helsinki: Arktinen banaani.
- Ylimartimo, S. Kansa ja lisää vaiko ohi tai jopa vastaan? Lastenkirjan kuvittaja myötä- ja mielikuvittelijana teoksessa SNI (Suomen Nuorisokirjallisuuden Instituutti). 2001 *Tutkiva katse kuvakirjaan*. Helsinki: BTJ Kirjastopalvelu Oy, 79-100.
- Zeegen, L. 2009. *What is illustration?*. Switzerland: Rotovision.

Aineistot

The Bible Illustration blog (saatavissa: <http://bibleillustration.blogspot.fi/>).

Kuvat

Kuvien nro 1-4, 6-16, 23-26 ja 37-69 tekijänä Niemelä, J. Muiden kuvien tekijät /lähteet mainittu jokaisessa kuvassa erikseen. Verkossa sijaitsevat kuvat linkitetty opinnäytetyöhön 17.1.2012.

Kuvio 1. Kriittisrealistinen evaluaatio, Anttila, P. 2006. 436. *Tutkiva toiminta ja Ilmaisu, Teos, Tekeminen*. 2. painos. Hamina: Akatiimi Oy. Soveltanut Niemelä, J. 2013.

1. Hohtavasiipinen kurki -kirja. Kirjoittanut Eetu Uusikylä 2005, Kuva omista arkistoistani.
2. Lento. Oma kuvitukseni kirjaan Hohtavasiipinen kurki 2005. Kuva omista arkistoistani.
3. Ilkeä pieni mies. Oma kuvitukseni kirjaan Hohtavasiipinen kurki 2005. Kuva omista arkistoistani.
4. Paavali ja haaksirikko. Oma kuvitukseni Jeess-lehteen 2011.
5. Kuningatar Ester. Kuvitus José Pérez Montero kirjasarjassa Raamatun parhaat kertomukset: Vankeudesta uuteen Jerusalemiin (kirja nro 9). Kuva skannattu kirjasta De Graaf, A. 1991. Raamatun parhaat kertomukset (Vankeudesta uuteen Jerusalemiin, kirja 9) Raamatun tietokirja: Vantaa. Eng. kiel. Alkuteos: The New Jerusalem, suomennanut Kalevi Osuma, (c) 1987 Scandinavia Publishing House, Copenhagen K, Denmark, Printed in Hong Kong by South Sea International Press Ltd.
6. Rampa juoksee. Oma kuvitukseni Jeess-lehteen 2012. Kuva omista arkistoistani.
7. Humaus. Oma kuvitukseni Jeess-lehteen 2012. Kuva omista arkistoistani.
8. Lumileikit. Oma kuvitukseni Jeess-lehteen 2005.
9. Luonnon rauha. Oma kuvitukseni Jeess-lehteen 2006. Kuva

10. Orava ja meloni. Oma kuvitukseni Jees-lehteen lukioajoiltani.
11. Pilvilinna. Piirros kouluvihkoon 2012.
12. Ukot. Piirros kouluvihkoon 2012.
13. Ketut ja aarnikotka. Piirros kouluvihkoon 2012.
14. Halaus. Kuvitus Narnian tarinat-kirjan tekstiin. Toteutettu vesiväreillä kuvituskurssilla 2012.
15. Lääke. Kuvitus Narnian tarinat-kirjan tekstiin. Toteutettu vesiväreillä kuvituskurssilla 2012.
16. Joulupukki ja kaverit. Tussipiirros kouluvihkoon 2011.

17. Robin Hood. Kuvittanut Mauri Kunnas (saatavissa: http://www3.otava.fi/yleiset/kunnas/taustakuvat/robinhood_800_600.jpg).

18. Hevossarjakuva. Kuvittanut Lena Furberg (saatavissa: <http://www.lenafurberg.com/freddiepg1.html>).

19. Walt Disney-sarjakuvalehden kansi. Kuvittanut Don Rosa (saatavissa: <http://duckman.pettho.com/covers/d2000-002.html>).

20. Narnian tarinat: Prinssi Kaspian. Ladattava taustakuva elokuvan verkkosivuilta (saatavissa: <http://www.disney.fi/Disney-Elokuvat/narnia/fi/downloads/wallpaper/wallpapers.html?iNum=2&width=1024&height=768>).

21. Prince of Persia. Ladattava taustakuva elokuvan verkkosivuilta (saatavissa: <http://www.disney.co.uk/prince-of-persia/downloads.jsp>).

22. Egyptin prinssi. Ladattava taustakuva myfreewallpapers.net verkkosivuilta (saatavissa: <http://www.myfreewallpapers.net/cartoons/pages/prince-of-egypt.shtml>).

23. Hylje. Tussipiirros lukioajoilta.
24. Pikku-aasi. Luonnos 2012.
25. Kissa. Tussipiirros lukioajoilta.
26. Kreikkalainen. Piirros kouluvihkoon 2012.

27. Kapteeni Kari. Kuva en.unifrance.org-sivustolta (saatavissa: <http://en.unifrance.org/movie/32607/commander-clark#photo-49874>).

28. Risto Räppääjä ja Nelli Perhonen. Kuvittanut Aino Havukainen ja Sami Toivonen (saatavissa: <http://www.tammenoksa.fi/sivut/144>).

29. Mangamesias-kirjan kansi. Kuvittanut Kozumi Shinozawa (saatavissa: http://www.ilonpolku.fi/kauppa/product_details.php?p=5910).

30. Mies, aasi ja kissa. Kuvittanut Dennis Jones (saatavissa: <http://thedennisjones.files.wordpress.com/2012/06/arttotr1.jpg>).

31. Apostolin arkea -sarjakuva. Kuvittanut Jarkko Vehniäinen (saatavissa: http://www.jarkkovehniainen.fi/kuvat/705_paavali1.jpg).

32. Mummo -sarjakuva: Talvi tulloo. Kuvittanut Anni Nykänen (saatavissa: <http://mummo.sarjakuvablogit.com/files/2012/10/talvitulloo.jpg>).

33. Tarina Hessu Van Helsingistä-Pala sarjakuvaa Aku Ankan taskukirjasta nro 395. Disney, W. 2012. Aku Ankan taskukirja 395. Sanomamagazines Finland Oy, Sarjakuvat ja kirjat: GGP Media GmpH, Pössneck, Saksa (kuvittaja: Fabio Celoni, Käsikirjoitus: Bruno Enna).

34. The Graphic Bible. Kuvittanut Jeff Anderson (saatavissa: http://www.jeffandersonillustrator.co.uk/photo_8924241.html).
35. Transformers -sarjakuvan kansi. Kuvittanut Jeff Anderson (saatavissa: http://www.jeffandersonillustrator.co.uk/photo_8932426.html).
36. Joulukortti. Kuvitus Polka Jam (saatavissa: <http://www.polkkajam.blogspot.fi/>).
37. Daavid ja painava miekka. Luonnos 2012.
38. Daavid ja vuohi. Luonnos 2012.
39. Daavid ja lampaat. Luonnos 2012.
40. Tyylikoe 1. Luonnos 2012.
41. Tyylikoe 2. Luonnos 2012.
42. Ilves ja susi. Luonnostelmia 2012.
43. TYYLI 1
44. TYYLI 2
45. Kettu ja ensilumi. Illustator-ohjelmalla tehty testikuva 2012.
46. Suutarit I. Ensimmäinen kuvitukseni uudella tyylillä 2012.
47. Suutarit II. Korjailtu kuvitukseni uudella tyylillä 2012.
48. Ketut. Luonnos, joka muistuttaa Disneyn piirrettyjä 2012.
49. Laumaelukat. Luonnostelua joulukortteja varten 2012.
50. Itämaan tietäjät rivissä. Luonnos joulukorttia varten 2012.
51. Itämaan tietäjät lahjojen kanssa. Luonnos joulukorttia varten 2012.
52. Kaksi tietäjää. Luonnos joulukorttia varten 2012.
53. Paimenet. Luonnos joulukorttia varten 2012.
54. Suutarit ja Maria I. Ensimmäinen valmis kuvitus Jeese-lehteen 2012.
55. Suutarit ja Maria II. Vanhalla tyylillä tehty kuvitus Jeese-lehteen 2012.
56. Daavid ja lammas. Uudella tyylillä tehty kuvitus Jeese-lehteen 2012.
57. Jeesus ja sokea mies. Uudella tyylillä tehty kuvitus Jeese-lehteen 2012.
58. Nainen ja pullo alabasteria. Uudella tyylillä tehty kuvitus Jeese-lehteen 2012.
59. Vihainen Fariseus. Uudella tyylillä tehty kuvitus Jeese-lehteen 2012.
60. Hanna ja Jeresus-vauva. Uudella tyylillä tehty kuvitus Jeese-lehteen 2012.
61. Nehemia ja poika. Uudella tyylillä tehty kuvitus Jeese-lehteen 2012.
62. Tietäjät. Vesiväreillä maalattu joulukortti 2012.
63. Maria ja Joosef. Vesiväreillä maalattu joulukortti 2012.
64. Paimenet. Vesiväreillä maalattu joulukortti 2012.
65. Musta kissa. Uudella tyylillä tehty joulukortti 2012.
66. Valkoinen kissa. Uudella tyylillä tehty joulukortti 2012.
67. Koirajono. Uudella tyylillä tehty joulukortti 2012.
68. Tanssivat koirat. Uudella tyylillä tehty joulukortti 2012.
69. Tanssivat kissat. Uudella tyylillä tehty joulukortti 2012.